

Kouluttajasta opettajaksi - voimankäytön opetus Poliisiammattikorkeakoulussa

Kalle Manninen

2023 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Kouluttajasta opettajaksi - voimankäytön opetus Poliisiammatti-
korkeakoulussa**

Kalle Manninen
Turvallisuus ja riskienhallinta
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2023

Kalle Manninen

Kouluttajasta opettajaksi - voimankäytön opetus Poliisiammattikorkeakoulussa

Vuosi

2023

Sivumäärä

56

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli seurata ja raportoida tekijänsä ammatillista kehitymistä uudessa tehtävässään voimankäytön opettajana Poliisiammattikorkeakoulussa. Tavoitteina oli tekijän ammatillisten osaamisalueiden kehittäminen voimankäytön kenttäkouluttajasta voimankäytön opettajaksi. Ammatillisia osaamisalueita olivat viestintä- ja esiintymistaidot, opettamisen pedagogiikka ja palautteenanto sekä Poliisiammattikorkeakoululla opettajana toimiminen kokonaisuudessaan. Poliisiammattikorkeakoulun näkökulmasta opinnäytetyön tavoitteena oli vielä lisäksi toteuttaa poliisihenkilöstön henkilökuntakoulutusta ohjaava koulutuskorttikokonaisuus seuraavalle 18 kuukaudelle.

Opinnäytetyön tärkeimmän tietoperustan muodostivat voimankäytön koulutusta ja opetusta säätelevät lait, asetukset, määräykset ja ohjeet. Henkilökunnan voimankäyttökoulutusta ohjasi lisäksi henkilökunnan koulutuksen toteutussuunnitelma sekä Poliisiammattikorkeakoulun opintosuunnitelma. Opinnäytetyön raportoinnissa käytettiin vain julkisista lähteistä löytyvää tietoperustaa. Poliisin voimankäyttöä, sekä sen koulutusta ja opetusta ohjaa useat salassa pidettävät poliisihallinnon sisäiset ohjeet ja määräykset. Nämä ohjeet ja määräykset ohjasivat osaltaan tätä opinnäytetyötä, mutta niistä ei raportoitu tässä työssä, eikä niitä lisätty lähteiksi. Samoista salassapitosyistä Poliisiammattikorkeakoululle toteutetusta koulutuskorttikokonaisuudesta raportoitiin vain korttien teko prosessista, ei korttien sisällöstä. Koulutuskorttikokonaisuus toteutettiin yhdessä Poliisiammattikorkeakoulun henkilökunnan koulutuksesta vastaavan opettajan kanssa. Koulutuskorttien toteutus ja lopputulos onnistuivat erinomaisesti.

Koulutuskorttien suunnitteluvaiheessa kehityskohteeksi päätettiin koulutuskorttien sisältöjen jatkuvuus ja kokonaisuutta palveleva yhdenmukaisuus. Tämän opinnäytetyön myötä pystyimme toteamaan, että jatkossakin koulutuskortit tulee suunnitella kerralla koko henkilökunnan koulutuksen toteutussuunnitelman voimassaoloajalle kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Opinnäytetyön tekijän pedagogiset taidot ja ymmärrys voimankäytön opettajalta vaadittavaan osaamiseen syvenivät merkittävästi.

Asiasanat: Opettaminen, pedagogiikka, voimankäyttö

Kalle Manninen

From Trainer to Teacher - Teaching the Use of Force at the Police University College

Year

2023

Pages

56

The purpose of this thesis was to monitor and report on the author's professional development in his new job as a teacher of the use of force at the Police University College. The goal was the development of professional skills from a trainer of use of force to a teacher of use of force. Professional skills of expertise were communication and presentation skills, teaching pedagogy and feedback, and working as a teacher at the Police University College as a whole. From the point of view of the Police University College the aim of the thesis was also to implement a set of training cards guiding the training of police personnel for the next 18 months.

The most important theoretical framework of the thesis was formed by the laws, regulations and instructions regulating the training and teaching of the use of force. The police personnel use of force training was also guided by the personnel training implementation plan and the study plan of the Police University College. In the reporting of the thesis, only the database found in public sources was used. The police's use of force, its training and education are guided by several secret internal instructions and regulations of the police administration. These instructions and regulations partly guided this thesis, but they were not reported in this work, and they were not added as sources. For the same reasons of confidentiality, only the process of making the cards, not the content of the cards, was reported on the training card package implemented for the Police University College. The training card package was implemented together with the teacher responsible for staff training at the Police University of Applied Sciences. The implementation of the training cards and the result were excellent.

During the planning phase of the training cards, the development target was decided to be the continuity of the contents of the training cards and the uniformity that serves the whole. Through this thesis, we were able to state that in the future the training cards should be designed at once for the duration of the personnel training implementation plan, for two years at a time. The thesis author's pedagogical skills and understanding of the competence required of the teacher of use of force deepened significantly.

Keywords: Teaching, pedagogy, use of force

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Poliisiammattikorkeakoulu.....	7
1.2	Työtehtävän tietoperusta	8
2	Nykytilanne.....	8
2.1	Nykyinen työ ja osaaminen	9
2.2	Oman osaamisen arviointi.....	10
2.3	Sidosryhmät	10
2.4	Vuorovaikutustaidot	11
2.5	Opinnäytetyön tavoitteet	11
3	Päiväkirjaraportointi	12
3.1	Viikko 1: Viestintä- ja esiintymistaidot	12
3.2	Viikko 2: Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorttien aloitus.....	16
3.3	Viikko 3: Syksyn 2023 koulutuskortti	21
3.4	Viikko 4: Työhyvinvointi.....	24
3.5	Viikko 5: Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen pedagogiikka.....	29
3.6	Viikko 6 ja 7: Voimankäytön opetuksen pedagogiikka	31
3.7	Viikko 8: Palautteen antaminen voimankäytön opetuksessa	38
3.8	Viikko 9: Koulutuskorttikokonaisuuden valmistuminen	42
3.9	Viikko 10: Opetuksen organisointi	46
4	Yhteenveto ja johtopäätökset.....	50
	Lähteet.....	53
	Kuviot	56

1 Johdanto

Poliisi vastaa yhdessä muiden turvallisuus- ja pelastusviranomaisten kanssa Suomen sisäisestä turvallisuudesta. Poliisiammattikorkeakoulu (Polamk) on Suomen ainoa oppilaitos, joka tarjoaa poliisikoulutusta. Polamk kouluttaa niin uudet valmistuvat poliisit kuin myös toteuttaa jo virassa olevien poliisien täydennyskoulutukset. Tässä opinnäytetyössä seurataan päiväkirjaportoinnin muodossa uuden juuri aloittaneen voimankäytön opettajan työtä Polamkissa. Seuranta- ja raportointijakso kattaa kymmenen viikkoa, ajoittuen 25.9-1.12.2023 väliselle ajalle.

Tämä opinnäyte on osa tradenomiopintojani (amk) Laurea ammattikorkeakoulussa, turvallisuus ja riskienhallinnan linjalla. Opinnäytetyössä raportoin, analysoin ja dokumentoin omaa kehittymistäni suorittavasta partiopoliisista ja voimankäytön kenttäkouluttajasta kohti voimankäytön opettajuutta. Lisäksi tarkoitukseni on tehdä opinnäytetyön kehittämisosiona Polamkin henkilökuntakoulutussuunnitelman pohjalta koulutuskortit syksyn 2023, kevään 2024 ja syksyn 2024 henkilökunnan koulutuspäiville. Koulutuskortti toimii konkreettisenä suunnitelmana tai ohjeena, jonka perusteella kouluttaja toteuttaa koulutustilaisuuden. Koulutuskortti sisältää koulutuksen aiheen, koulutustavoitteen, koulutuksessa pidettävät harjoitteet ja turvallisuusohjeet. Tavoitteena on syventää ja kehittää kokonaisvaltaista ymmärrystä Polamkin opetuksesta, erityisesti poliisiin amk-tutkinnon voimankäytön opetuksesta sekä omaksua riittävä uusi tietoperusta ja päivittää jo olemassa oleva tietoperusta, jotta voin toimia mahdollisimman ammattitaitoisesti ja itsenäisesti voimankäytön opettajana.

Poliisikokemusta minulla on noin 13-vuoden ajalta, josta suurimman osan olen työskennellyt järjestyspoliisin tehtävissä valvonta- ja hälytyssektorilla Keski-Uudenmaan poliisilaitoksella ja poliisilaitosten yhdistymisen jälkeen Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella. Loppuvuodesta 2018 alkaen olen toiminut myös voimankäytön kenttäkouluttajana Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella. Keväällä 2023 kävin viitenä päivänä tuntiopettajana Polamkilla avustamassa voimankäytön opetuksessa ja tätä kautta päädyin siirtymään elokuussa 2023 kokopäiväiseksi voimankäytön opettajaksi Polamkille. Uusi työtehtävä ja päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön samanaikainen tekeminen tukevat toisiaan uuden oppimisessa. Päiväkirjamuotoinen viikkoraportointi edesauttaa aina tulevan viikon opetuskokonaisuuden hahmottamista, vaadittavien päiväkohtaisten aiheiden tietoperustan tarkistamista sekä mahdollisen puuttuvan tiedon tunnistamista ja hankkimista, sekä tämän kokonaisuuden dokumentointi mahdollistaa oman oppimisen kokonaisuuden analysointia. Yksinkertaistettuna päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö nopeuttaa omaa matkaani kouluttajasta opettajaksi ja varmistaa paremmin tasalaatuisen opetuksen poliisin amk-tutkinnon opiskelijoille.

1.1 Poliisiammattikorkeakoulu

Poliisiammattikorkeakoulu (Polamk) on Suomen ainoa poliisioppilaitos. Se kouluttaa Suomessa kaikki uudet poliisit. Lisäksi Polamk tarjoaa jatko- ja täydennyskoulutusta sekä suorittaa tutkimus- ja kehittämistyötä. Kuvio 1 kuvaa Polamkin sijoittumista poliisin organisaatiokaaviossa. Polamk on ammattikorkeakoulu, mutta samalla myös yksi poliisin yksikkö. Poiketen muista ammattikorkeakouluista Polamk toimii sisäministeriön alaisuudessa. Polamk ja sen kampusalue sijaitsevat Tampereen Hervannassa. (Poliisiammattikorkeakoulu 2023.)

Kuvio 1: Poliisin organisaatiokaavio (Poliisiammattikorkeakoulu 2023)

Polamkissa voi suorittaa suomeksi ja ruotsiksi poliisin ammattikorkeakoulututkinnon sekä poliisin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Polamk järjestää paljon täydennyskursseja eri poliisitoiminnan osa-alueilta. Polamk kouluttaa myös sidosryhmiä kuten esimerkiksi yksityisen turvallisuusalan kouluttajat. (Poliisiammattikorkeakoulu 2023.)

Kuviossa 2 on esitetty Polamkin organisaatiokaavio. Polamkia johtaa rehtori yhdessä Polamkin hallituksen kanssa. Heitä avustaa työssään valtuuskunta. Polamkin ydintoimintoina ovat opetus ja oppiminen sekä tutkimus ja kehittäminen. Henkilöstö on jaettu seitsemälle osaamisalueelle, joista neljä, yleisvalmiudet, erityisvalmiudet, operatiiviset valmiudet ja poliisikoira-toiminta vastaavat opetuksesta. Voimankäytön opetus sijoittuu erityisvalmiuksien osaamisalueella. (Poliisiammattikorkeakoulu 2023.)

Kuvio 2: Poliisiammattikorkeakoulun organisaatiokaavio (Poliisiammattikorkeakoulu 2023)

1.2 Työtehtävän tietoperusta

Voimankäytön opetusta johtaa erityisvalmiuksien päällikkö. Voimankäytön opetus on jaettu karkeasti kahteen osa-alueeseen; poliisin amk-tutkinnon voimankäytön opetukseen ja poliisin voimankäytön täydennyskoulutukseen. Edellä mainittujen lisäksi voimankäytössä koulutetaan myös sidosryhmiä. Oma työtehtäväni on pääsääntöisesti poliisin amk-opiskelijoiden voimankäytön opetus.

Työtehtävässä tarvittava tietoperusta on hyvin moninainen. Se koostuu voimankäyttöön liittyvästä yleisestä sääntelystä mm. perustuslaista, rikoslaista ja poliisilaista. Näitä lakeja tarkennetaan erilaisilla sisäministeriön asetuksilla ja määräyksillä. Lakien, asetusten ja määräysten lisäksi Polamkin Opetussuunnitelma (OPS) ohjaa voimankäytön opetusta. OPS:n lisäksi Polamkilla on vielä useita ohjeita ja määräyksiä esimerkiksi harjoitusturvallisuuteen ja -olosuhteisiin liittyen. Polamkilta löytyy tarkasti kirjattuna myös jokaisen voimankäytön oppitunnin sisällöt ja opetettavat asiat. Näitä sisältöjä en avaa tässä opinnäytetyössä salassapitosyistä enempää.

Opetustyö vaatii myös pedagogiikan laaja-alaista tuntemusta. Polamkilla edellytetään, että jokainen opettaja suorittaa korkeakoulututkinnon lisäksi vähintään ammattiopettajan pedagogiset opinnot. Nämä opinnot tulevat minullakin eteen lähitulevaisuudessa. Kuitenkin minun pitäisi pystyä suorittamaan opetustyötä ammattimaisesti jo ennen näiden opintojen suorittamista. Perehdyn tässä opinnäytetyössä oppituntien kautta myös tarvitsemaani pedagogiseen osaamiseen.

Työtehtävässä tarvittavasta tietoperustasta lait ja asetukset ovat minulle hyvin tuttuja jo aikaisemmalta uraltani, ovathan ne ohjanneet työtäni myös Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella työskennellessäni. Lait ja asetukset ovat muodostuneet käytännön rutiineiksi ja toimintatavoiksi. Haasteena onkin ottaa nyt lait ja asetukset uudelleen haltuun kirjaimellisesti ja miettiä mitä ne tarkoittavat käytännössä Polamkissa opiskelijoille heidän harjoituksissansa ja hiukan myöhemmin heidän työharjoittelussansa nuorempina konstaapeleina.

2 Nykytilanne

Olen aloittanut itse poliisiopinnot vuonna 2009 Polamkilla. Koulutus on muuttunut silloisesta opistotason Poliisin perustutkinnosta nykyiseen Poliisin amk-tutkintoon. Koulutuksen sisältökin on muuttunut ja vastaa paremmin nykyisen Poliisin työelämän vaatimukseen. Oma havaintoni uusista poliisiyksiköihin tulevista työntekijöistä on ollut se, että heidän voimankäyttöön liittyvät valmiudet ovat olleet paremmat kuin esimerkiksi omani, aloittaessani uraani. Tämä on antanut itselleni selkeätä viestiä siitä, että Polamkilla opetetaan oppimisen ja työnteon kannalta oikeita asioita.

Voimankäytön kenttäkouluttajana toimiminen antaa minulle hyvät perusedellytykset toimia ja kehittyä hyväksi voimankäytön opettajaksi. Olen kouluttanut poliisiyksikössä henkilökuntaa laidasta laitaan eri tehtävissä toimivia sekä hyvin eri ikäisiä poliiseja. Kouluttajana toimiminen on syventänyt omaa osaamistani sekä kouluttamisesta, että myös itse substanssista. Keväällä 2023 käymäni viisi kertaa tuntiopettajana Polamkilla auttoivat minua myös tutustumaan ennakkoon kollegoihin, muuhun henkilökuntaan sekä tiloihin ja materiaaleihin. Tämä helpotti huomattavasti uuden kokopäiväisen tehtävän aloittamista elokuussa 2023.

2.1 Nykyinen työ ja osaaminen

Aloittaessani kirjoittamaan tätä opinnäytetyötä olen toiminut voimankäytön opettajana viisi viikkoa. Työ vaatii minulta edelleen todella paljon esivalmisteluita ja ennakkoon orientoitumista, jotta opetustilanteet sujuisivat mahdollisimman saumattomasti. Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö sopii erinomaisesti henkilökohtaiseksi työkaluksi tähän tarkoitukseen.

Pääasiallinen työni on toimia voimankäytön opettajana Poliisin amk-tutkintoa suorittaville opiskelijoille. Voimankäytön opetus jakautuu virka-aseopetukseen, poliisitaktiikkaan ja fyysiseen voimankäyttöön. Lisäksi opetamme vielä opiskelijoiden työharjoittelun jälkeistä valinnasta konepistoolin käyttäjäkoulutus-kurssia. Työaika kuluu myös näiden opetusaiheiden materiaalihallintaan, koska kaikki opetustunnit ja harjoitukset suoritetaan Polamkin varusteilla.

Virka-aseopetus tapahtuu pääsääntöisesti ampumaradalla. Opiskelijat opetetaan kantamaan, käsittelemään ja käyttämään turvallisesti poliisin virka-asetta eli pistoolia. Opetus sisältää asetekniikkaa ja aseiden käsittelyä sekä ampumista. Virka-aseopetukseen sisällytetään teoriaa ja aseiden käyttö sidotaan toimivaltaan. Virka-aseiden opetustunnit toteutetaan kahdella opettajalla kerrallaan toisen opettajan huolehtiessa koulutustapahtuman kokonaisuudesta ja kuluista, ja toisen antaessa yksityiskohtaisempia ohjeita ja neuvoja.

Poliisitaktiikan opetus toteutetaan myös pääsääntöisesti kahden opettajan vetämänä. Poliisitaktiikan opetus sisältää myös taktiikoiden teoriaa sekä käytännön toiminnallisia harjoituksia ympäri Polamkin kampusaluetta. Toiminnallisissa harjoituksissa harjoitellaan käytännön työelämästä tuttujen poliisitehtävien suorittamista voimankäytön näkökulmasta. Harjoitusten maalihenkilöinä toimii välillä toinen opettaja, tuntiopettaja tai opiskelijat itse.

Fyysisen voimankäytön opetus tapahtuu Polamkin painisalilla eli tatamilla. Tatamilla harjoitellaan Poliisihallinnon linjausten mukaisia fyysisiä tekniikoita, joilla maalihenkilöön voidaan käyttää voimakeinoja tai joilla maalihenkilö voidaan ottaa esimerkiksi kiinni. Fyysisen voimankäytön opetus sisältää lievempien voimankäyttövälineiden opetuksen.

Jokainen opetustilaisuus sisältää paljon puheella ja omalla esimerkillä opettamista. Opetustilaisuudet ovat melko fyysisiä myös opettajille. Tästä syystä käytämme myös paljon työaika oman osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Tämä tarkoittaa omaehtoista voimankäytön eri osa-alueiden harjoittelua sekä esimerkiksi fyysisen toimintakunnon varmistamista.

2.2 Oman osaamisen arviointi

Tällä hetkellä oman osaamisen arviointi on vielä hieman kesken. Tämä opinnäytetyö tulee toimimaan työkaluna myös tämän asian selvittämiseen. Oman osaamisen arviointi, pelkästään vertaamalla omaa käsitystään omasta tasosta suhteessa Polamkin Opintosuunnitelman sisältämiin osaamistavoitteisiin ja niiden opettamiseen, on todella vaikeata. Lisäksi oma osaaminen suorittajana ja opettajana ovat aivan eri asia. Tämä tuli huomattua jo Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella kenttäkouluttajana toimiessani. Hyvä suorittaja ei automaattisesti ole hyvä kouluttaja ja myös toisinpäin.

Toinen iso tekijä on kouluttamisen ja opettamisen erot, vaikka koulutettaisiin ja opetettaisiin samaa asiaa. Voimankäytön kouluttamisessa poliisiyksiköissä on kyse enemmän jo olemassa olevan ammattitaidon hiomisesta, kehittämisestä ja soveltamisesta. Opettamisessa Polamkissa taas on kyse täysin uuden ja monesti täysin vieraan asian opettamisesta. Yksiköissä koulutettaessa voidaan yleensä käyttää enemmän fokusta tekniseen suorittamiseen, kun asioita ei tarvitse niin paljoa perustella. Polamkilla taas perustelut miksi jokin asia tehdään niin kuin tehdään, on lähes yhtä tärkeässä roolissa kuin itse tekninen suorittaminen.

Olen jo ensimmäisinä viikkoina huomannut yhtenä isona omana kehittämiskohteenani sen, että en saisi pitää pienintäkään asiaa itsestänselvyytenä. Kaikki asiat tulisi näyttää niin viimeisen päälle kuin mahdollista ja lisäksi tukea tätä toimintaa oikeilla puheilla. Yleisellä tasolla uskon, että oma substanssiosaamiseni riittää varsin hyvin uuteen tehtävääni. Isoimmat kehityskohteeni tulevat olemaan Polamkin opetusmateriaalin ja -tavan sisäistäminen, jotta opetus on yhdenmukaista ja tasalaatuista opettajasta riippumatta sekä erilaisten opetusmenetelmien ymmärtäminen ja käytännön soveltaminen.

2.3 Sidosryhmät

Minun tehtävässäni on oikeastaan vain sisäisiä sidosryhmiä ja niitäkin on kaksi. Polamkin opiskelijat ovat ensimmäinen sidosryhmäni ja toinen sidosryhmäni on Polamkin opettajat sekä muu henkilökunta. Oppilaiden intressi saada mahdollisimman hyvää opetusta on työni kannalta kaikkein keskeisin. Yhtä lailla voi myös sanoa, että opettajien intressi tarjota mahdollisimman hyvää opetusta oppilaille on keskeinen. Molempien ryhmien intressi ja päämäärä on sama, katsontakanta on vain eri.

2.4 Vuorovaikutustaidot

Vuorovaikutustaidot ovat hyvin keskeinen ja jopa kriittinen taito työssäni. Opetuksen toteutus Polamkilla on hyvin pitkälti tiimityötä. Lähes jokainen opetustapahtuma toteutetaan vähintään kahdella opettajalla, välillä useammallakin. Opetusta suunnitellaan ja muokataan aina yhteistyöllä. Toisten opettajien kuunteleminen ja ymmärtäminen on perusedellytys työn teolle. Voimankäytön opetuksen puolella kaikki opettajat ovat tulleet Polamkille töihin hyvin samanlaisista lähtökohdista. Kaikilla on useampi vuosi takanaan poliisin kenttätöitä ja siinä ohessa voimankäytön kenttäkouluttamista. Tämä asia helpottaa ja sujuvoittaa huomattavasti työntekemistä ja kommunikointia, kun puhutaan niin sanotusti samaa kieltä.

Voimankäytön opetus tapahtuu myös hyvin pitkälti vuorovaikutteisessa opetustilanteessa. Opetustapahtumat ovat toiminnallisia, jossa opettaja monesti näyttää ensiksi asian omalla esimerkillään puheella täydentäen, ja tämän jälkeen opiskelijat suorittavat saman asian perässä tehden useita toistoja opeteltavasta asiasta. Suorite kerrallaan toimintaa pyritään korjaamaan ja kehittämään haluttuun suuntaan. Mikäli opettaja ei tule ymmärretyksi oikein, ei opetettavaa asiaa voi myöskään oppia oikein tai ainakin se on huomattavan hankalaa.

Itse omaan hyvät vuorovaikutustaidot. Tulen hyvin toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Koen ymmärtäväni ihmisiä hyvin ja pystyn helposti säätämään itseäni sopivaksi erilaisille ihmisille kohdattavaksi. Haasteeni on opetustilanteissa ja niiden vuorovaikutustilanteissa. Kommunikointi opettaessa ja palautetta annettaessa ovat Polamkilla erilaiset kuin mihin olen tottunut. Poliisiyksikössä kouluttajana ollessani totuin antamaan hyvin suoraa palautetta, ja vastuu palautteen ymmärtämisestä jäi hyvin pitkälti kuulijalle. Sama tapa ei kuitenkaan sovi Polamkille. Mikäli samalla lailla antaisi palautetta Polamkilla, oppilaat kokisivat sen varmasti liian tiukaksi ja ankaraksi. Polamkilla täytyy opetella antamaan rakentavampaa palautetta. Vääränlainen palautteenanto tyyli ei saa haitata tai jopa peittää allensa varsinaista palautteen sisältöä. Tämän osa-alueen parantamiseen tulen keskittymään tässä opinnäytetyössä.

2.5 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena on syventää ja dokumentoida omaa kehittymistäni voimankäytön kenttäkouluttajasta opettajaksi. Päiväkirjamuotoinen toteutus mahdollistaa omien ajatusten jäsentelyä ja niihin tarvittaessa uudelleen palaamista. Opinnäytetyö mahdollistaa suunnitelmallisen ammatillisen kehittymiseni sekä kehittymiseni arvioinnin. Päiväkirjamuotoisen toteutuksen kautta myös esimiehilläni on halutessaan mahdollisuus seurata hyvinkin tarkasti ammatillisen kehittymiseni etenemistä.

Opinnäytetyön kehittämistavoitteena Polamkille on tuottaa henkilökunnan voimankäytönkoulutuksen suunnitelman pohjalta useampi koulutuskortti. Tavoitteena on toteuttaa koulutuskortit useammalle perättäiselle puolivuotisjaksolle ja varmistaa näin koulutussisältöjen

progressio sekä kokonaisuutta palveleva toteutus. Toteutan näiden korttien luomisen yhdessä henkilökunnan voimankäytönkoulutuksesta vastaavan opettajan kanssa. Lisäksi korttien ope-
tussisällön määrittämiseen tulee osallistumaan vielä muitakin voimankäytön opettajia.

3 Päiväkirjaraportointi

Suoritan opinnäytetyön päiväkirjaraportointi osuuden 25.9.2023 - 1.12.2023 välisenä aikana. Raportointijakso kattaa 10 peräkkäistä työviikkoa. Työaikani on maanantaista perjantaihin virka-aikaan. Työpäivistä pieni osa tulee olemaan etätyöpäiviä. Tämän 10 viikon aikana tarkastelen aina ennakkoon tulevaa viikkoa ja pyrin nostamaan esiin jonkin keskeisimmän tavoitteen tai teeman kulloiseltakin viikolta. Kirjoitan myös päiväkohtaiset merkinnät työtehtävistä ja niihin liittyvistä tärkeimmistä huomioista. Aloitan myös koulutuskorttien suunnittelun heti alkuviiakoilla. Ensimmäiset palaverit koulutuskorttien tiimoilta tulevat antamaan jo suuntaa koulutuskorttien laajuuteen ja aikatauluun.

3.1 Viikko 1: Viestintä- ja esiintymistaidot

Tämä viikko on raportointijakseni ensimmäinen viikko. Työni on järjestelty hyvin pitkälti jo ennakkoon voimankäytön vastuupettajan tekemällä lukujärjestyksellä. Lukujärjestyksestä näen omat oppituntini ja tuntien toiset opettajat. Maanantaista torstaille on opetusta eri määrä jokaisena päivänä. Tiistaina ja torstaina on koko päivän kestävät toiminnalliset harjoitukset. Maanantaina ja keskiviikkona ehdin sisällyttämään työaikaan myös itseni kehittämistä. Alustavasti katsottuna koulutuskorttien tekoa ei saada aloitettua vielä tällä viikolla aikatauluongelmien takia.

Tämän viikon tavoitteena on havainnoida muiden opettajien viestintä- ja esiintymistaitoja sekä pyytää heiltä vertaisarviointina palautetta minun viestintä- ja esiintymistaidoistani opetustilanteessa. Viikon aikana pidän oppitunteja ainakin kolmen eri opettajan kanssa. Kirjaan ylös saamaani palautetta sekä omia havaintoja ja vertaan niitä Jani Pulakan (2019) opinnäytetyössä Koskimiehen (2002) määrittelemiini karismaattisen esiintymisen osatekijöihin. Vertailun pohjalta on helpompi määritellä minun jo olemassa olevia karismaattisen esiintyjän ominaisuuksia sekä kartoittaa mahdollisia puutteita ja kehityskohteita.

Maanantai 25.9.2023

Tänään sovin alustavan palaverin ensi viikolle liittyen koulutuskorttien tekoon. Juttelin nopeasti kahvihuoneessa henkilökunnan voimankäytönkoulutuksesta vastaavan opettajan kanssa ja sovimme, että palaamme asiaan tarkemmin viikon päästä. Sovimme myös, että hän toimii työnantajan puolelta tämän opinnäytetyön ohjaajana. Lisäksi sovin myöhemmälle viikolle

esimieheni kanssa palaverin, jossa esittelen tarkemmin tämän opinnäytetyön tekemistä ja tavoitteita.

Työpäivääni mahtui myös oman fyysisen kunnon ylläpitoa ja kehittämistä Polamkin kuntosalilla. Voimankäytönopettajan työ on varsin fyysistä. Opettajan täytyy kyetä suoriutumaan kaikista opetettavista asioista jokaiselta opetettavalta osa-alueelta. Opetus on paljolti esimerkiksi opettamista. Lisäksi hyvässä fyysisessä kunnossa oleminen liittyy mielestäni olennaisesti voimankäytön opettajan uskottavuuteen.

Päivän varsinainen opetustapahtuma oli tänään kahden oppitunnin pituinen fyysisen voimankäytön oppitunti Polamkin tatamilla. Aiheena oli tänään teleskooppipatukan käytön kertaus. Oppilaat ovat menneinä viikkoina osallistuneet jo useammalle teleskooppipatukkaan liittyvälle tunnille. Minulla oli toinen opettaja kanssani vetämässä oppituntia. Sovimme, että minä hoidan tunnin pääpuheet ja toinen opettaja täydentää puheita tarvittaessa, sekä antaa henkilökohtaisempaa ja yksityiskohtaisempaa ohjausta oppilaille. Tämä on yleismalli oikeastaan kaikilla voimankäytön oppitunneilla aihealueesta riippumatta.

Olin ennakkoon pyytänyt kokeneempaa opettajakollegaani kiinnittämään huomiota esiintymiseeni oppitunnilla. Oppitunnin jälkeen hän antoi minulle muutamalla sanalla palautetta. Esiin ei noussut oikeastaan mitään korjattavaa, päinvastoin sain hyvää palautetta esiintymisestääni ja viestinnästäni. Ryhmänhallintani oli ollut hyvää ja osallistava tapani kerrata asioita oli myös hänen mielestänsä hyvä. Omasta mielestäni esiintymiseni sujui myös hyvin. Opetettava asia tai tässä tapauksessa kerrattava asia oli minulle varsin tuttua. Jämäkkä esiintyminen on myös iskostunut selkärankaani vuosien saatossa poliisina työskennellessäni.

Loppupäivästä tutustuin jo seuraavan päivän opetettavaan asiaan. Tiistai tulee olemaan pitkä päivä taktiikkakoulutusta. Luin ennakkoon valmiiksi opetettavista asioista tehdyn koulutuskor-tin ja tallensin sen vielä virkapuhelimeeni, mikäli huomenna tarvitsee virkistää muistia opetettavista asioista. Kävimme opetuksen pääsisällön läpi opettajakollegani kanssa ja sovimme, että jaamme tiistain opetusvastuun puoliksi. Näin ollen pystyn tekemään viikkoteeman mukaisesti havaintoja hänen esiintymisestään sekä saamaan häneltä palautetta omasta esiintymisestääni.

Tiistai 26.9.2023

Olimme ennakkoon sopineet toisen opettajan kanssa, että jaamme tämän päivän opetusvastuun puoliksi. Minun vastuulleni jäi iltapäivän oppitunnit. Aamupäivän aikana tein havaintoja toisen opettajan esiintymisestä ja viestinnästä. Hänen opetustapansa oli johdonmukaista, selkeää, yksinkertaista ja hyvin itsevarmaa. Koko hänen olemuksestaan huokui osaaminen ja varmuus opetettavaa asiaa kohtaan. Hän selitti asiat riittävän yksinkertaisesti ja perustellen sekä varasi aina mahdollisuuden minullekin kommentoida opetettavaa asiaa.

Karismaattinen esiintyminen on kuulijoiden vakuuttamista (Koskimies 2002, Pulakan 2019, 20 mukaan). Esiintymisen uskottavuus taas koostuu esiintyjän asemasta ja persoonallista kyvyistä. Voimankäytön opettajien institutionaalinen asema suhteessa oppilaisiin takaa jo hyvät lähtökohdat vakuuttavaan esiintymiseen. Jokaisella opettajalla on vielä omat persoonalliset ominaispiirteensä, jotka vahvistavat sekä tuovat tietyn omaleimaisuuden jokaiseen opetustilanteeseen.

Pulakan (2019, 21) opinnäytetyön mukaan esiintymistapoja on monia ja jokaisen tulisikin löytää oma tapansa. Tämä mielessä hoidin päävastuun iltapäivän opetuksesta. Opetettava aihe ja harjoituksen sisältö oli täysin identtinen aamupäivän kanssa, vain opetettava ryhmä vaihtui. En lähtenyt toistamaan tai kopioimaan aamupäivän opettajan puheita, vaan suhtauduin iltapäivän opetukseen ikään kuin en olisi aamupäivällä opetukseen osallistunutkaan. Johtuen oppituntien identtisestä aiheesta, opetus sisälsi varmuudella samoja puheita, mutta pyrin opettamaan asiat omin sanoin. Opettajakollegaltani saaman palautteen perusteella onnistuinkin asiassa varsin hyvin.

Keskiviikko 27.9.2023

Tämän päivän opetuksen suoritin hyvin kokeneen kollegani kanssa. Päivän aiheena oli fyysisen voimankäytön koulutus. Käymässämme palautekeskustelussa hän kommentoi esiintymisestäni seuraavaa: hyvä ryhmänhallinta, selkeä ja kuuluva äänenkäyttö, esiintyminen oli vuorovaikutteista, esiintymisessä oli selkeä rytmitys sekä oppilaiden tekemisen selkeä pysäyttäminen, heidän huomionsa itseeni kääntäminen ja vasta tämän jälkeen esiintymisen tai viestimisen aloittaminen. Varsinaisia kehityskohteita ei hänkään viestintääni tai esiintymiseeni löytänyt. Pystyn yhtymään päivän osalta kollegani kommentteihin. Tuntien asiasisältö oli varsin perusasiaa, joten pystyin kiinnittämään huomiota enemmän omaan esiintymiseeni ja viestintääni.

Pulakan (2019, 20-21) mukaan Schmid (1985) osoittaa tutkimuksessaan, että karismaattisen viestinnän perustana on autoritäärisyys ja empatia. Myös Cabane (2016) toteaa, että lämminhenkisyys ja valta korostavat karismaa (Pulakka 2019, 21). Nämä asiat mielessä varasin tänään tunnin lopusta muutaman minuutin aikaa oppilaiden kanssa keskusteluun. He olivat joutuneet tunnilla motorisenharjoittelun lisäksi myös harjoittelemaan poliisina esiintymistä muun muassa käskyttämällä toisiaan. Tämä oli vasta toinen kerta heidän opinnoissaan, kun he joutuivat identifioitumaan puheella ja käskyillä poliiseiksi. Äänenvoimakkuudesta ja muusta esiintymisestä huomasin, että tämä ei onnistunut heiltä aivan luonnostaan. Niin kuin jo aikaisemmin totesin, opettajien tietty valta-asema suhteessa oppilaisiin muodostuu jo tehtävänkuvasta sekä rakenteellisesta hierarkiasta, sitä ei tarvitse joka oppitunnilla erikseen rakentaa. Tänään yritin osoittaa lämminhenkisyyttä ja empatiaa kyselemällä tunnin loppuksi oppilaiden omia tuntemuksia poliisina esiintymisestä ja käskyttämisestä. Ehkä hieman yllätyksekseni heistä useampi purkikin omia tuntojaan varsin avoimesti päivän harjoituksesta. Uskoisin, että tämä

lyhyt keskusteluhetki auttoi oppilaita kenties palautumaan päivän harjoituksesta hieman nopeammin ja lisäsi heidän arvostustaan minua kohtaan opettajana tulevia oppitunteja varten.

Torstai 28.9.2023

Päivän koulutuksen aiheena oli etälamauttimen käyttäjäkoulutus. Minun tehtävänäni oli toimia maalimiehenä päivän harjoituksessa. Maalimiehen tehtävänä on esittää yleensä rikoksentekijää, jonka opiskelijat tulevat ottamaan poliisipartioina kiinni tai johon opiskelijat harjoittelevat voimakeinojen käyttöä. Onnistuneen harjoituksen kannalta maalimiehen rooli on tärkeä. Maalimiehen tulee kyetä esittämään vakuuttavasti rikoksentekijää sekä tulee kyetä mallintamaan kulloinkin käytetyn voimakeinon vaikutukset.

Esimerkiksi tämän päivän harjoituksessa minuun ei laukaistu oikeita etälamauttimen patruunoita, vaan harjoituspatruunoita. Harjoituspatruunoista lähtee kaksi oikeaa nuolta, jotka uppoavat maalimiehen vaatetukseen. Erona harjoituspatruunan ja oikean virkapatruunan välillä on se, että virkapatruunassa nuolissa kiinni olevat johdot johtavat myös sähköä, harjoituspatruunan johdot eivät johda sähköä. Tästä huolimatta opiskelijoille tulee kyetä mallintamaan etälamauttimen vaikutus eli täytyy esittää kuin saisi sähköä.

Maalimiestoiminta on myös esiintymistä ja viestintää omimmillaan. Hyvin pitkälti onnistunut maalitoiminta varmistaa opiskelijoiden oikean oppimisen kulloisestakin välineestä. Voimankäyttövälineiden käytöstä ja vaikutuksista on löydettävissä paljonkin videomateriaalia avoimista lähteistä, mutta maalimiestoiminnalla käyttö saadaan mallinnettua hyvinkin henkilökohtaiseksi kokemukseksi.

Perjantai 29.9.2023

Päivä koostui oikeastaan kokonaan voimankäytön osaamisalueen palaverista, jossa toimin kirjuriina sekä ensi viikon suunnittelusta. Palaveriin osallistui kaikki voimankäytön opettajat ja esihenkilöt, jotka vain opetukseltaan tai muilta töiltään ehtivät. Palaverissa käytiin läpi ajankohtaiset ja tulevat voimankäytön opetukseen vaikuttavat asiat.

Ensimmäisen viikon yhteenveto

Tämän viikon perusteella voisin todeta, että esiintymistaitoni ovat hyvällä pohjalla. Esiintymiseni on luontevaa ja uskottavaa. Minulle ei ole ongelmaa ottaa ryhmää haltuuni. Esiintymistapani on myös osallistavaa ja selkeää.

Aikaisempi poliisikokemukseni ja kouluttajakokemukseni ovat muokanneet esiintymistaitoni nykyiselle pohjalle ilman suurempaa opiskelua. Yksikössä kouluttajana toimiessani koulutuksia tuli vedettyä hyvin erilaisille ihmisille. Koulutettavat saattoivat olla hierarkkisesti minua paljonkin korkea-arvoisempia tai virkaiältään minua paljon kokeneempia, mutta silti heille piti

pystyä esiintymään uskottavasti ja ammattitaitoisesti. Aikaisempaan verrattuna amk-opiskelijoille esiintyminen on lähtökohtaisesti paljon helpompaa.

Tältä viikolta uutena asiana työkalupakkiini jäi esiintymiseeni lisättävä empaattisuus ja lämmihenkisyyys. Aikaisemmin urallani poliisiyksikössä koulutuksia vetäessäni korostui koulutuksen asiasisältö ja virkamiesmäinen esiintyminen. Riitti, että vaadittava sisältö tuli koulutettua. Poliisiyksikössä koulutusten pitämiseen vaikutti myös koulutettava ryhmä. Omalle ryhmälle tai oman poliisiaseman henkilökunnalle tuli panostettua enemmän koulutustilaisuuteen kokonaisuutena. Toisaalta taas vieraalla poliisiasemalla, vieraille ihmisille koulutusta pitäessä keskittyi vain tasalaatuiseen suoritukseen. Se, kuinka hyvin tunsit koulutettavat tai kuinka usein näit heitä arjessa, vaikutti selkeästi koulutustilaisuuksiin ja siihen, kuinka paljon laitoin omaa persoonaani peliin. Nyt Polamkillä tulee kohdattua samat oppilaat useasti eri voimankäytön opetustilaisuuksissa. Jokainen opetustapahtuma on paitsi yksittäinen koulutustapahtuma, mutta myös jatkumoa suuremmissa kokonaisuuksissa.

Omalla lämmihenkisellä, mutta jämakällä esiintymisellä pystyy vaikuttamaan suuresti opiskelijoiden yksittäisen päivän oppimiseen, siitä palautumiseen sekä jo ennakkoon tuleviin opetuskertoihin. Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024, 11) mukaan opiskelijakeskeisyys on yksi pedagogisista linjauksista, joihin opetussuunnitelma tukeutuu. Linjauksen mukaan opiskelija on aktiivinen toimija, opiskelijoille taataan luottamuksellinen ja turvallinen ilmapiiri sekä opiskelijoita rohkaistaan antamaan palautetta. Niin kuin aikaisemmin pohdin ja keskiviikkona näin käytännössä, sopivan empaattisella tyylillä pystytään varmistamaan näiden linjausten toteutuminen.

3.2 Viikko 2: Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorttien aloitus

Tämän viikon teema ja pääasialliset työtehtävät tulevat keskittymään Polamkin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorttien suunnitteluun. Keskiviikkona on tarkoitus karvoittaa tämän hetken tilanne, torstaina pidetään palaveri henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen vastuunopettajan kanssa ja perjantaina on tavoite aloittaa itse projekti.

Poliisin voimankäyttö ja sen koulutus on tarkoin säänneltyä. Voimankäyttöön ja sen koulutukseen liittyviä lakeja ja asetuksia ovat muun muassa Poliisilaki (872/2011), Valtioneuvoston asetus poliisista (1080/2013), Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015), Laki poliisin hallinnosta (110/1992), Suomen perustuslaki (731/1999) ja Rikoslaki (39/1889). Nämä edellä mainitut lait tulevat muodostamaan tämän kehitystyön tietoperustan. Avaan näiden lakien ja asetusten sisältöä myöhemmin tässä opinäytetyössä. Kaikki edellä mainitut lait ja asetukset ovat myös täysin julkisia. Poliisilla on valtakunnallisella tasolla vielä paljon salassa pidettäviä määräyksiä, jotka ohjaavat voimankäyttöä ja sen koulutusta. Lisäksi Polamkillä on useita sisäisiä ohjeita. Niitä käytetään kehitystyön tekemisessä, mutta raportoin vain näistä julkisista lähteistä.

Maanantai 2.10.2023

Päivä alkoi edellisviikon rästitöillä. Heti aamusta päivitin edellisen perjantain voimankäytön osaamisalueen kokouspöytäkirjan. Tämän jälkeen huolsin ja korjasin muutaman teleskooppi-patukan edellisviikon opetuksen jäljiltä. Voimankäytön opettajat vastaavat opetuksen lisäksi myös, sekä opetuskäytössä olevista voimankäyttövälineistä, että omista ja operatiivisessa käytössä olevista välineistä. Yksinkertaiset huolto- ja korjaustyöt tehdään oman osaamisen mukaan. Varustehuolto on kirjattu meidän tehtäväkuvaamme ja siihen on myös budjetoitu työaika. Kartoitin myös aamupäivällä tämän opinnäytetyön tietoperustaa.

Iltapäivällä otimme toisen opettajan kanssa vastaan näyttökokeita ampumaradalla. Amk-opiskelijat ampuvat virka-asekoulutuksessa erilaisia osaamisennäyttökokeita. Arviointi on hyväksytty/hylätty periaatteella. Arviointikriteereissä painotetaan turvallista aseenkäsittelyä ja riittävää osumatarkkuutta. Polamkin opetuksen sisällöt ja osaamistavoitteet ovat määritelty Polamkin Opetussuunnitelmassa (2022-2024). Tämän päivän näyttökokeena oli virka-aseen osaamisen näyttö 2. Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024, 26) mukaisesti osaamisen näyttö 2. suoritetaan voimankäytön osajakso 2. jälkeen. Voimankäytön opetus on jaettu neljään osajaksoon. Oppilaat suorittivat ensimmäisellä osajaksolla virka-aseen osaamisen näyttö 1., joka hyväksytysti suoritettuna antaa oppilaille oikeuden itsenäiseen ampumarjoitteluun. Osaamisen näyttö 2. mittaa toisen osajakson virka-asekoulutuksen omaksumista sekä itsenäisen harjoittelun tuloksia.

Tiistai 3.10.2023

Tänään koko päivä oli varattu konepistoolikurssille. Konepistoolin käyttäjäkoulutus-kurssi kuuluu opiskelijoiden harjoittelun jälkeen vapaasti valittaviin syventäviin kursseihin. Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024, 65) osaamistavoitteisiin on kirjattu tämän kurssin osalta, että opiskelija ymmärtää hyvän ja huolellisen toiminnan merkityksen sekä osaa käsitellä ampuma-asetta turvallisesti sekä opiskelija omaa hyvän ampumataidon poliisitoimintaa tukevan ampuma-aseen (konepistoolin) osalta ja ymmärtää hyvän ampumataidon merkityksen ampuma-asetta käytettäessä sekä osaa soveltaa oppimaansa olosuhteiden mukaisesti (taktinen osaaminen). Kurssin läpäiseminen edellyttää näytön ja tasokokeen hyväksyttyä suorittamista. Kurssin hyväksytty suorittaminen antaa hallussapito- ja käyttöoikeuden CZ Scorpion EVO 3 A1 konepistoolille.

Pohdin tänään jo hieman tarkemmin voimankäytön opetuksen ja koulutuksen säädös- ja ohjeperustaa sekä hierarkiaa. Eilisen päivän virka-aseen osaamisen näyttö 2. sekä aikaisempi osaamisen näyttö 1. ovat Polamkin Opetussuunnitelmaan (2022-2024) sisällytetyjä näyttökokeita, jotka vaikuttavat voimankäytön opinnoissa etenemiseen, mutta eivät vielä oikeuta minäänlaiseseen hallussapito- tai käyttöoikeuteen virka-aseelle. Tämän päivän konepistoolin

käyttäjäkoulutus-kurssin näyttö ja tasokoe antavat siis paitsi kurssin opintopisteet opiskelijoille, niin myös käyttöoikeuden konepistoolille, kun he työskentelevät jatkossa poliisiyksiköissä.

Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) 3 § säättää tarkemmin poliisin voimankäyttökoulutuksesta. Pykälän mukaan Polamk vastaa voimankäytön peruskoulutuksesta. Pykälän mukaan myös eri ampuma-aseilla, jotka taas ovat määritelty Valtioneuvoston asetus poliisista (1080/2013) 10 §:ssä, on suoritettava vuosittainen tasokoe. Jokaisen asean hyväksytyt käyttäjäkoulutus edellyttää tasokokeen hyväksytyä suorittamista. Tasokokeiden tarkemmat sisällöt määritellään salassa pidettävässä Poliisihallituksen määräyksessä.

Voimankäyttökoulutusta ja opetusta ei siis ohjata pelkästään Polamkin Opetussuunnitelmalla (2022-2024). Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) 3 §:n mukaan harjoittelun ja koulutuksen käytännön toteutuksesta vastaa poliisiyksikön päällikkö. Polamk on poliisiyksikkö siinä missä poliisilaitoksetkin ja meidän päällikkömme on rehtori. Polamkin Opetussuunnitelma (2022-2024) on siis käytännön toteutuksen ohjausta ja hierarkkisesti siis lakien ja asetusten alapuolella.

Keskiviikko 4.10.2023

Tämän etätyöpäivän käytin Polamkin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen nykytilan selvittämiseen. Polamkilta löytyy oma sisäinen ohje ja suunnitelma henkilökunnan voimankäyttökoulutukseen vuosille 2023-2024. Toteutussuunnitelma antaa raamit henkilökunnan voimankäytön koulutukselle. Suunnitelma on edelleen ajantasainen, muutamia henkilövaihdoksia lukuun ottamatta.

Käytin työaikaani myös voimankäyttöä ja sen kouluttamista sääntelevän normiston selvittämiseen ja avaamiseen. Poliisin voimankäytön perusta tulee Poliisilain (872/2011) 2 luvun 17 §:stä ja Rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:stä. Näissä pykälissä säädetään voimankäytöstä yleisesti sekä poliisin voimankäytöstä erikseen. Ne muun muassa rajaavat voimankäytön vain virkatehtävän hoitamiseksi tai muuhun siihen rinnastettavan tehtävän hoitamiseksi sekä määrittävät tarkemmin, milloin virkatehtävällä voidaan käyttää voimaa eli mitä voimakeinojen käytöllä voidaan hyväksyttävästi saavuttaa. Rikoslain 4 luvun 4 §: ja Poliisilain 2 luvun 17 §:ssä säädetään vielä hätävarjeluun ja voimankäytön suhteesta. Poliisilain 1 luvun 1 §:ssä säädetään poliisin tehtävistä.

Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) 1 luvun 3 §:ssä säädetään, että Poliisiammattikorkeakoulu antaa voimankäytön perus- ja kouluttajakoulutuksen. Voimankäytön ylläpitokoulutuksesta, eli perus- ja käyttäjäkoulutuksen jälkeisestä koulutuksesta, vastaa poliisiyksikkö päällikön johdolla. Niin kuin aikaisemmin totesin

myös Polamk on poliisiyksikkö, joten ylläpitokoulutuksen järjestäminen koskee myös sitä. 3 §: säädetään myös, että ylläpitokoulutusta pitää antaa vähintään kaksi kertaa vuodessa kaikille henkilöllä hallussa oleville asetyypeille, muille voimankäyttövälineille ja fyysiselle voimankäytölle. Yksikön on pidettävä annetusta koulutuksesta myös rekisteriä. Voimankäyttökoulutusta saa pykälän mukaan antaa vain poliisimies, joka toimii voimankäyttökouluttajana. Asetuksen 1 luvun 4-6 §:ät säätelevät sen, että poliisimies saa kantaa vain voimankäyttövälineitä joihin hänellä on koulutus, joiden ylläpitokoulutukseen hän on osallistunut vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä suorittanut tasokokeen. Lisäksi pykälissä säädetään voimankäyttövälineiden säilytyksestä ja voimakeinojen käytön valvonnasta.

Valtioneuvoston asetus poliisista (1080/2013) 10 §:ssä säädetään, että valtio varustaa poliisimiehen voimankäyttövälineillä. Poliisimies saa käyttää vain hyväksytyjä voimankäyttövälineitä ja välineitä, joihin hänellä on koulutus. Pykälässä on luetteloitu, että poliisilla on käytössään henkilökohtaisina virka-aseina pistooleita, toimintaa tukevina aseina erilaisia konepistooleita, kivääreitä ja haulikoita. Lisäksi pykälässä on maininta vielä ampuma-asetta lievemmistä voimankäyttövälineistä. Sekä ampuma-aset, että kaikki lievemmät voimankäyttövälineet löytyvät listattuina salassa pidettävistä määräyksistä.

Poliisilaki (872/2011) 1 luvun 2§:n mukaan voimakeinojen käyttö yhtenä osana virantoimitusta on tiiviisti sidottu perusoikeuksien turvaamiseen. Perusoikeudet ja niiden toteuttaminen sekä turvaaminen taas ovat lueteltu Suomen perustuslain (731/1999) 2 luvussa. Poliisi ei saa puuttua tarpeettomasti kenenkään perusoikeuksiin ja toimivaltuuksia käyttäessään on valittava perusteltavissa olevista vaihtoehdoista se, joka parhaiten edistää näiden toteutumista. Poliisilain (872/2011) 1 luvun 4§:n mukaan poliisin toimenpiteillä ei saa myöskään aiheuttaa suu- rempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi.

Laki poliisin hallinnosta (110/1992) 15 h § määrittää poliisimiehen fyysistä kuntoa ja ammattitaitoa koskevat vaatimukset. Pykälän mukaan poliisimiehen tulee ylläpitää työtehtävänsä mukaista fyysistä kuntoa ja ammattitaitoa. Kuntovaatimukset on säädetty erikseen valtioneuvoston asetuksella. Tähän pykälään perustuen esimerkiksi meille voimankäytön opettajille on varattu työaika ja mahdollisuus omaehtoiseen fyysisen kunnan harjoitteluun sekä voimankäytön harjoitteluun.

Lisäksi nostan esille vielä Työturvallisuuslain (738/2002). Sen 2 luvun pykälissä säädetään työnantajan vastuista työturvallisuuteen ja varusteisiin liittyen. Ne ohjaavat osaltaan myös voimankäyttöä ja sen koulutusta sekä voimankäyttö- ja suojavälineitä. Työturvallisuuslaki koskee kaikkia työ- tai virkasuhteessa olevia, näin ollen myös poliiseja.

Torstai 5.10.2023

Aamu alkoi palaverilla henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen vastuupettajan kanssa. Keskustelimme kehitystyön rajaamisesta ja sisällöstä. Polamkin voimankäytön toteutussuunnitelma antaa viitekehyksen varsinaiselle koulutussisällölle. Koulutussuunnitelma ja edellä mainitsemani voimankäyttöä ja sen koulutusta ohjaavat lait ja asetukset määrittävät siis voimankäytön ylläpitokoulutusta annettavan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tämän lisäksi tulee myös suorittaa hyväksytysti tasokokeet jokaiselle asetyypille, joihin käyttäjällä on hallussapito-oikeus.

Poliisissa voimankäytön koulutustilaisuuksia ohjataan koulutuskorteilla. Koulutuskortti tehdään Polamkin hyväksymään valmiiseen word-pohjaan. Koulutuskortista löytyy kyseisen koulutustapahtuman- ja aiheen sisältö sekä koulutustavoitteet. Koulutuskortin tarkoituksena on varmistaa koulutustapahtuman turvallisuus, yhdenmukaisuus, koulutussisällön luotettavuus ja toistettavuus. Hyvin tehty koulutuskortti varmistaa sen, että sama koulutus voidaan toistaa ajasta, paikasta ja kouluttajasta riippumatta pienin sovelluksin, ilman, että turvallisuus ja sisältö tai luotettavuus kärsisivät. Hyvin tehty koulutuskortti säästää myös muilta kouluttajilta aikaa, kun heidän ei tarvitse keksiä niin sanotusti pyörää jokaisella kerralla uudelleen.

Päätimme suunnata tämän opinnäytetyön Polamkin voimankäytön toteutussuunnitelman pohjalta tehtäviin konkreettisiin koulutuskortteihin. Tarkoitus on tehdä koulutuskortit tämän syksyn henkilökuntakoulutukselle sekä koulutuskortit keväälle ja syksyille 2024. Useampien korttien teko samalla kerralla mahdollistaa paremmin isomman kokonaisuuden hahmottamisen ja koulutuksen progressiivisen suuntaamisen. Toteutamme koulutuskortit Polamkin Opetussuunnitelmassa (2022-2024,10) pedagogisissa linjauksissa mainitun yhteisopettajuuden periaatteella. Ideoimme korttien sisällöt ja harjoitukset yhdessä, minä suoritan varsinaisen kortin teon ja käytämme muuta Polamkin opetushenkilökuntaa hyödyksi korttien teossa.

Perjantai 6.10.2023

Tänään minulla oli viikon toinen etäpäivä. Aamupäivän jatkoin syksyn 2023 koulutuskortin suunnittelua ja konkreettista kirjoittamista. Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) mukaisesti syksyllä pitää antaa koulutusta ainakin henkilöstön hallussa oleville aseille, lievemmille voimankäyttövälineille sekä fyysiselle voimankäytölle. Näiden lisäksi syksyn koulutus tulee sisältämään ainakin hätäensiapukoulutusta. Yhteisopettajuus periaatteen mukaan tähän hätäensiapuosiioon tulemme käyttämään apuna hätäensiavusta vastaavan opettajan osaamista (Polamk Opetussuunnitelma 2022-2024, 10).

Lounaan jälkeen osallistuin Pihlajalinnan työpsykologin työhyvinvointiluennolle Teams:n välityksellä. Luennon aiheena oli stressi ja stressinhallinta. Näitä erilaisia työhyvinvointia tukevia ja kehittäviä luentoja on merkattu kalenteriin tulevaisuuteenkin. Näihin luentoihin on suotavaa osallistua, mikäli muulta opetukselta ehtii. Olen ymmärtänyt, että Polamkillä on panostettu pidemmän aikaa työhyvinvointia tukevaan toimintaan. Kaikki tällainen toiminta on

mielestäni erittäin tervetullutta ja myös uutta minulle. Aikaisemmassa tehtävässäni partiopoliisina, ei tällaisia toimia ollut ollenkaan.

Toisen viikon yhteenveto

Onnistuin mielestäni hyvin tämän viikon tavoitteissa. Tavoitteina oli kehitystyön aloittaminen ja selkeyttäminen. Tämän viikon palaveri sekä Polamkin sisäisiin ohjeisiin tutustuminen konkretisoivat kehitystyötä. Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen vastuupettaja ilmaisi selkeät raamit ja tavoitteet tuleville koulutuskorteille. Jatkossa on helppo työstää tätä projektia koulutuskortti kerrallaan eteenpäin, samalla huomioiden kuitenkin koulutuskorttien laajemman tavoitteen ja progression.

Viikon aikana kertosin myös useampaan otteeseen voimankäyttöä ja sen koulutusta säätelevää lainsäädäntöä. Vaikka nämä lait ovat ohjanneet päivittäin työntekoani viimeiset reilut kymmenen vuotta, en ole niitä näin tietoisesti ja yksityiskohtaisesti käynyt läpi vuoden 2018 käymäni voimankäytön kenttäkouluttaja kurssin jälkeen. Kävin lakeja läpi enemmänkin koulutuskorttien tietoperustaa varten, mutta huomasinkin niiden läpikäymisen toimivan hyvänä kertauksena ihan minun päivittäisen työtehtävänikin tietoperustasta.

Alkuviikon opetustehtävät keskittyivät opiskelijoiden osaamisen mittaamiseen virka-aseella ja konepistoolilla. Näihin näyttökokeisiin vaatimukset löytyivät sekä Polamkin Opetussuunnitelmasta (2022-2024), että voimankäyttöä säätelevästä lainsäädännöstä. Polamkin voimankäytön opetuksessa on useita erilaisia näyttökokeita. Pyrin jatkossakin avaamaan mihin nämä näyttökokeiden kriteerit pohjautuvat ja mikä vaikutus tällä on käytännössä.

3.3 Viikko 3: Syksyn 2023 koulutuskortti

Tämän viikon tavoitteena on saada valmiiksi syksyn 2023 henkilökunnan voimankäytön koulutuksen koulutuskortti. Kortin tekoon on varattu varsinaisesti torstai ilta ja perjantai. Keskustelen kortin sisällöstä vielä viikon aikana vastuupettajan kanssa. Lisäksi tällä viikolla tiistaina ja keskiviikkona on koko päivän kestävätkä pitkät harjoitukset. Tiistaina on lukujärjestyksessä ammuntaa ja keskiviikkona fyysistä voimankäyttöä.

Viikon opetusaiheisiin liittyvä tietoperusta koostuu Polamkin Opetussuunnitelmasta (2022-2024) ja koulutuskorttiin liittyen viime viikolla läpikäymistäni voimankäyttöä ja sen koulutusta säätelevistä laeista ja asetuksista. Minun opetustehtävieni kannalta viikon osaamistavoitteet opiskelijoille on kuvattu Osajakso 2. osaamistavoitteissa; opiskelija osaa soveltaa fyysisen voimankäytön tekniikoita erilaisissa oppimisympäristöissä, osaa hyödyntää käytössään olevia lievempiä voimankäyttövälineitä ja osaa käsitellä virka-asetta turvallisesti ja osaa kehittää ammuntaaitoaan itsenäisesti. (Polamk Opetussuunnitelma 2022-2024, 25.)

Maanantai 9.10.2023

Tänään minulla ei ollut varsinaista opetusta. Käytin minulle kertyneitä saldotunteja ja aloitin päivän hieman normaalia myöhemmin. Aamupäivällä täytin tähän opinnäytetyöhön liittyvän tutkimuslupahakemuksen ja laitoin sen eteenpäin käsittelyyn. Alustavan luvan sain jo aikaisemmin omalta esimieheltäni, mutta hänen kehotuksestaan haen vielä virallisen tutkimusluvan.

Iltapäivällä osallistuin Teams:n välityksellä henkilöstöinfoon, jossa käsiteltiin Polamkin organisaatio uudistusta. Tutustuin ennakkoon myös seuraavan päivän ammuntaoppituntien sisältöön ja tavoitteisiin. Tulevilta oppitunneilta on hyvä tarkastaa osallistujalistat ja ryhmäkoot, mikäli ne aiheuttavat erityisjärjestelyjä, esimerkiksi suuri ryhmä suhteessa pieneen harjoitustilaan.

Tiistai 10.10.2023

Tänään olin niin sanottuna kakkoskouluttajana ampumaradalla koko päivän. Ykköskouluttaja hoitaa harjoituksen kokonaisuuden sujumisen ja vetämisen. Kakkoskouluttaja tukee ykköskouluttajaa ja antaa opiskelijoille yksityiskohtaisempaa ohjausta. Opiskelijat harjoittelivat tulevaa osaamisen näyttö 1. varten. Osaamisen näyttö 1. antaa opiskelijoille oikeuden harjoitella ampumista iltaisin ilman henkilökunnan läsnäoloa.

Päivän opetuksellinen huomio oli Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024, 25) mukainen virka-aseen turvallinen käsittely sekä ampumataidon itsenäisen kehittämisen osaaminen. Polamkillä virka-ase koulutuksessa korostetaan joka ammutakerralla turvallisuutta. Sama hyvin tiukka linja ampumarataturvallisuuden suhteen jatkuu poliisiyksiköissä työskenneltäessä. Myös ampumataidon itsenäisen kehittämisen osaamisen annetaan vinkkejä oikeastaan jokaisella ampumakerralla. Oppilaille pyritään antamaan henkilökohtaisia kehityskohteita ja keinoja, sekä oppilaille yhteisesti erilaisia harjoituksia, joita he voivat myöhemmin toistaa itsenäisessä harjoittelussaan.

Keskiviikko 11.10.2023

Päivän aiheena oli fyysisen voimankäytön harjoitus sovelletuissa ympäristöissä. Osaamistavoitteet, opiskelija osaa soveltaa fyysisen voimankäytön tekniikoita erilaisissa oppimisympäristöissä ja osaa hyödyntää käytössään olevia lievempiä voimankäyttövälineitä, löytyivät Polamkin Opetussuunnitelmasta (2022-2024, 25). Tunnit olivat samalla kertausta kaikesta fyysisen voimankäytön opetussisällöstä, harjoituspaikkana oli vain tatamin sijasta harjoituskaupunki.

Tässä harjoituksessa opettajien tehtävä on auttaa opiskelijat oivaltamaan ja kokeilemaan, miten opeteltuja tekniikoita sovelletaan autenttisessa ympäristössä. Tatamilla opiskelijat voivat keskittyä vain motoristekniseen suorittamiseen, mutta tässä harjoituksessa myös

ympäristön huomioiminen ja etenkin sen asettamien rajoitusten ymmärtäminen ovat yhtä tärkeässä osassa.

Torstai 12.10.2023

Tänään olin etätöissä kotonani. Aamupäivän käytin opiskelemalla Polamkin organisaatioturvallisuuteen liittyviä asioita. Ensi viikolla tulee olemaan henkilöstön koulutuspäivä, johon tarvitsen näitä tänään opiskelemiani tietoja.

Iltapäivällä jatkoin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen 2023 syksyn koulutuskortin tekoa. Sain kortin hahmoteltua vastaamaan Polamkin henkilöstökoulutussuunnitelman mukaisia linjauksia, sekä Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) 1 luvun 3 § mukaisia vaatimuksia koulutus määrästä ja koulutettavista asioista. Lähetin koulutuskortin henkilökunnan voimankäytöstä vastaavalle opettajalle kommentoitavaksi.

Perjantai 13.10.2023

Myös tänään olin etätöissä ja tein loppuun syksyn 2023 koulutuskortin. Voimankäytöstä vastaava opettaja oli katsonut koulutuskortin läpi ja kirjasi minulle muutaman tarkennuksen. Hänellä ei ollut varsinaisesti kortin koulutussisältöön mitään muutettavaa, vaan merkittävin lisäys oli turvallisuusmääräyksen päivittäminen korttiin. Minulla tallennettuna olleessa koulutuskorttipohjassa oli vielä vanha turvallisuusmääräys. Toukokuussa 2023 on tullut uusi turvallisuusmääräys koskien Polamkin toiminnallisia harjoituksia. Merkittävimmät erot uudessa määräyksessä olivat selkeämmät ja yksityiskohtaisemmat ohjeet harjoitusvälineiden sekä harjoitukseen osallistuneiden henkilöiden kunnon tarkastamiseen ennen ja jälkeen harjoituksen.

Muutokset tehtyäni lähetin kortin vastaavalle opettajalle. Minun osuuteni syksyn 2023 koulutuskorttiin tuli valmiiksi. Kortista puuttui vielä hätäensiavun opetuksesta vastaavan opettajan hätäensiavun koulutusosio, joka liitetään korttiin, kunhan se valmistuu. Tämän jälkeen kortti hyväksytetään vielä päällystöesimiehellä.

Käytin kaksi viimeistä työtuntiani liikuntaharjoitteluun. Kuntoliikunta ja kilpaurheilu poliisihallinnossa (POL-2017-21571) määräyksen mukaan poliisimiehet ja vartijat, jotka ovat veloitettuja ylläpitämään työtehtäviensä edellyttämää kuntoa ja ammattitaitoa, voivat käyttää kaksi tuntia viikossa työaikaan liikuntaharjoitteluun (Laki poliisin hallinnosta 110/1992, 15 h §). Aikaisemmin liikuntaharjoittelu tuli suorittaa työnantajan osoittamissa tiloissa, eli käytännössä poliisilaitosten liikuntatiloissa, mutta kesäkuusta 2022 alkaen liikuntaharjoittelu on ollut mahdollista myös etätöissä. Tällä kahden tunnin liikunnalla on mielestäni suurempi vaikutus henkiseen työhyvinvointiin kuin varsinaiseen fyysiseen kuntoon.

Kolmannen viikon yhteenveto

Viikon tavoitteena oli saada valmiiksi ensimmäinen kolmesta henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorteista. Kortin tekoa ohjasivat muun muassa Polamkin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen toteutussuunnitelma, voimankäytön koulutusta sääntelevät Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä (245/2015) ja Laki poliisin hallinnosta (110/1992) sekä oppimistavoitteiden osalta myös Polamkin Opetussuunnitelma (2022-2024). Lisäksi kortin sisältöä ohjasivat vastaavan opettajan, minun sekä hätäensivusta vastaavan opettajan henkilökohtaiset näkemykset. Kortin suunnittelussa otettiin jo huomioon alustavasti ensi vuoden koulutuskortit, jotta varmistetaan koulutuskorttikokonaisuuden progressiivisuus ja yhdenmukaisuus.

Koulutuskortti tuli minun osaltani valmiiksi tällä viikolla ja kortin viimeistelyn hoitaa loppuun vastaava opettaja. Olin varsin tyytyväinen koulutuskortin sisältöön ja palautteen perusteella niin oli myös vastaava opettaja. Koulutuskortin tekeminen yhteisesti ideoimalla on minulle tuttua jo ennestään poliisiyksiköstä, mutta aikaisemmin en ollut selvittänyt voimankäytön koulutusta ohjaavaa lainsäädäntöä näin kattavasti yhdellä kertaa.

Viikon opetustuntien anti oli jälleen Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024) opetussisältöjen, tavoitteiden ja kriteereiden kertaus. Polamkin Opetussuunnitelman (2022-2024) seuraaminen ja noudattaminen on yksi konkreettisista eroista poliisiyksiköissä tapahtuvan voimankäytön koulutuksen ja Polamkillä tapahtuvan voimankäytön opetuksen välillä. Poliisiyksiköiden voimankäytön koulutuksissa lakeja ja asetuksia sovelletaan kokemuspohjan kautta käytäntöön. Polamkin opiskelijoilla ei luonnollisesti ole vielä kokemusta poliisitöistä, siksi täytyy opetella ensiksi perusteet, jotta voi myöhemmin soveltaa. Nämä perusteet löytyvät kirjoitetuna Polamkin Opetussuunnitelmasta (2022-2024).

3.4 Viikko 4: Työhyvinvointi

Tällä viikolla aiheenani on työhyvinvointi. Tavoitteenani on tarkastella jokaista työpäivääni työhyvinvoinnin näkökulmasta, ja nostaa esille etenkin työhyvinvointia parantavia tekijöitä työtehtävässäni. Tietoperustana käytän Työterveyslaitoksen määritelmiä työhyvinvoinnista ja sen eri osa-alueista sekä työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Lisäksi avaan ja vertailen valtion virkaehtosopimuksen mukaisia työaikamuotoja entisen ja nykyisen työtehtäväni näkökulmasta.

Koen työhyvinvoinnin todella tärkeäksi osaksi työn tekemistä, siksi haluan käyttää yhden viikon sen tarkasteluun. Omalla lyhyellä kokemuksellani vaikuttaa, että Polamkillä tiedostetaan työhyvinvoinnin merkitys työntekijöiden jaksamiseen ja työn laatuun, ja, että työn järjestelyä oikeasti mietitään työhyvinvoinnin näkökulmasta. Näin ei ole ollut aikaisemmalla urallani paikallispoliisissa.

Maanantai 16.10.2023

Tänään minulla ei ollut töitä vaan pidin yhden vuosilomapäivän. Hain lomapäivän vasta viime viikolla huomattuani, että minun osaltani tämän viikon lukujärjestys oli hyvin väljä. Amk-opiskelijoilla ei ole tällä viikolla juurikaan voimankäytön opetusta ja näin ollen opettajille tuli vain noin yksi opetuspäivä tähän viikkoon ja tämä mahdollisti loma- ja saldovapaapäivien hakemisen nopealla aikataululla.

Aikaisemmassa tehtävässäni valvonta- ja hälytyssektorilla järjestyspoliisina ei olisi ikinä voinut hakea, saaticka saada lomapäivää näin lyhyellä varoajalla. Siellä resurssit olivat, työn luonteen takia, vahvistettu ja lukittu monta viikkoa eteenpäin. Tapana oli myös merkitä koko vuoden lomat kahdessa jaksossa, puolet lomista merkattiin keväällä ja puolet lomista syksyllä. Näin pystyttiin varmistamaan riittävä resurssi työntekoon, mutta samalla työntekijän kannalta järjestely oli hyvin joustamaton.

Työterveyslaitoksen (2023) mukaan vaikutusmahdollisuus oman työn järjestelyyn sekä työaika- ja joustavuus lisäävät työn imua. Työn imulla tarkoitetaan työn synnyttämiä myönteisiä tunne- ja motivaatiotiloja. Työn imua kokeva työntekijä on tarmokas, omistautunut ja uppoutunut. Työn imua edistävät myös työpaikan ilmapiiri sekä työn ja muun elämän yhteensovittamista tukevat asenteet ja käytännöt. Tästä hyvänä käytännön esimerkkinä oli se, että minulle lomapäivän hakemista suosittelee voimankäytön vastuupettaja, joka suunnittelee meidän lukujärjestyksen ja vastaa siis käytännön työn järjestelystä.

Tiistai 17.10.2023

Olin etätöissä kotonani tämän päivän. Aloitin suunnittelemaan ja hahmottelemaan alustavasti kevään 2024 henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorttia parin viikon takaisen palaverimuistiinpanojen perusteella. Koulutuskortin ”punainen lanka” on selvillä, mutta käytännön harjoitteista täytyy vielä pitää palaveri vastaavan opettajan kanssa. Viimeisen tunnin käytin Kuntoliikunta ja kilpaurheilu poliisihallinnossa (POL-2017-21571) määräyksen mukaiseen viikkoliikuntaan.

Etätyömahdollisuus on työntekemisen muoto, johon minulla ei ole koskaan aikaisemmin uralani ollut mahdollisuutta, koska hälytyspartiossa toimiva poliisi ei voi suorittaa työtehtävänsä etänä ymmärrettävästi. Etätyömahdollisuus oli yksi isoista positiivisista muutoksista mitä opettajanvirka Polamkillä mahdollisti minulle. Polamkin etätyöohjeen mukaan, opetuksesta riippuen, etäpäiviä on mahdollista pitää kaksi päivää viikossa. Etätyöpäivät sovitaan kirjallisesti esimiehen kanssa ja etätyöpäivälle täytyy olla hyväksyttävä työtehtävä, jota toteuttaa etänä. Työterveyslaitoksen suositusten mukaisesti Polamkillä etätyöpäivät ja -tehtävät perustuvat kontrolloinnin sijaan luottamukseen.

Työhyvinvoinnin kannalta tämän päivän kaltainen työpäivä oli malliesimerkki, jossa yhdistyy työnantajan intressi työntekijän hyvinvointia tukevalla tavalla. Etätöissä työskennellään

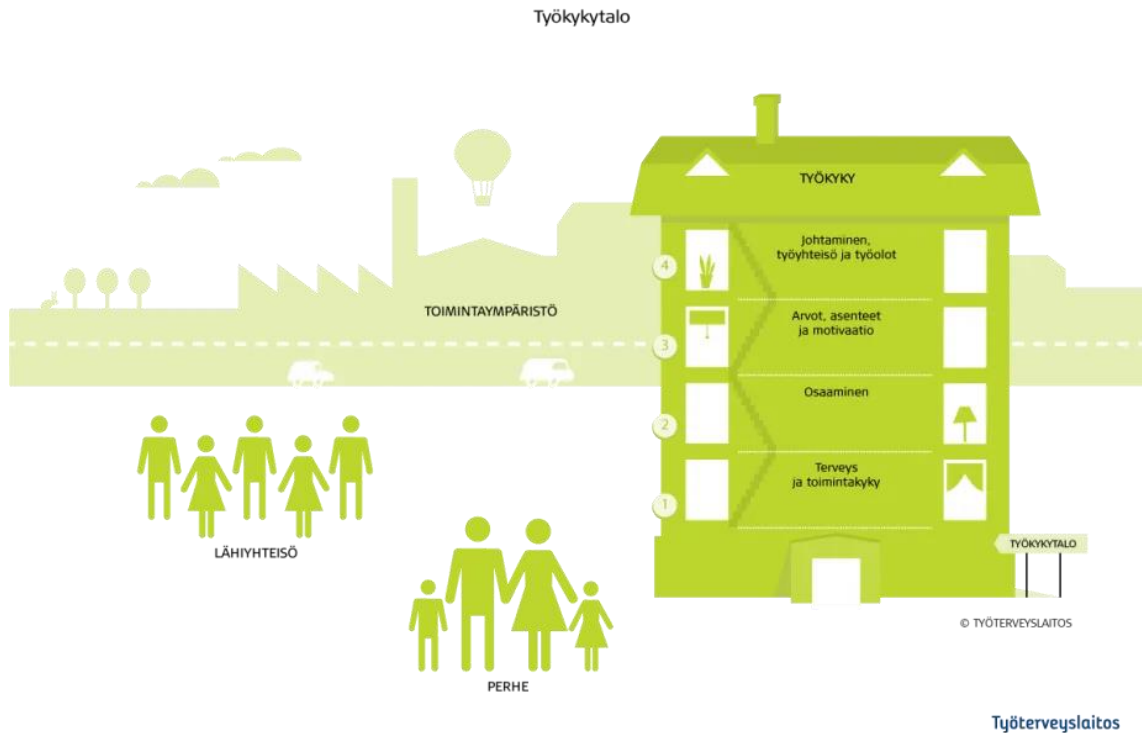
yleensä tehokkaammin ja saadaan enemmän aikaa lyhyemmässä ajassa. Toisaalta työntekijältä säästyy aikaa ja rahaa, kun ei tarvitse kulkea työmatkoja. Työnantaja saa myös motivoituneemman ja paremmin jaksavan työntekijän seuraaville päiville. (Työterveyslaitos 2023.) Meillä Polamkissa säännöllisesti pidetyt etäpäivät parantavat työntekijöiden hyvinvointia ja mahdollistavat osaltaan laadukkaamman opetuksen tason varsinaisina opetuspäivinä.

Keskiviikko 18.10.2023

Tänään koko päivä oli varattu minun henkilökohtaiselle harjoittelulleni. Aamupäivällä pidimme palaverin voimankäytön opettajien kesken. Palaverissa kävimme läpi muutamat ohjeet ja tutustuimme uusiin teknisiin työvälineisiin. Palaverin jälkeen kävimme yhdessä harjoitteluun ammuntaa. Iltapäivällä käytin työaikaa uusien henkilökohtaisten suojavälineiden sovitukseen, säätämiseen ja huoltoon. Varusteiden säädön jälkeen päivitimme koulutuskorttien tämän hetken tilanteen vastaavan opettajan kanssa. Päivän lopuksi kävimme vielä muutaman opettajakollegan kanssa harjoitteluun fyysistä voimankäyttöä tatamilla.

Tämä päivä kului siis kokonaan oman osaamisen kehittämisen parissa. Olen aina tykännyt harjoitella voimankäyttöön liittyviä asioita, jo silloinkin, kun en vielä itse ollut edes voimankäytön kouluttaja. Harjoittelulla kehitetään paitsi omia motorisia taitoja, sillä myös kasvatetaan itseluottamusta. Hyvä itseluottamus taas helpottaa varsinaista työntekemistä.

Harjoittelu ja itsensä säännöllinen kehittäminen on Työterveyslaitoksen (2023) mukaan tärkeä osa työhyvinvointia. Työterveyslaitoksen mukaan mahdollisuus oppia ja kehittyä työssään on yksi kolmesta työn imua lisäävistä työnvoimavaroista. Työterveyslaitos kuvaa yhtä työhyvinvoinnin osa-alueita, työkykyä, nelikerroksisella talolla (Kuvio 3.). Osaaminen on yksi talon kerroksista. Osaamisen merkitys on viime vuosina korostunut, koska uusia työkykyvaatimuksia ja osaamisen alueita syntyy jatkuvasti ammatista riippumatta. Näin myös meillä poliisissa ja voimankäytössä. Etenkin tekninen kehitys voimankäyttö- ja suojavälineissä sekä niiden määrällinen lisääntyminen on ollut huimaa viimeisinä vuosina ja se haastaa poliisit jatkuvaan vanhan osaamisen kertaamiseen sekä uuden opetteluun.

Kuvio 3: Työkykytalo (Työterveyslaitos 2023)

Torstai 19.10.2023

Tänään opetus painottui iltapäivälle, joten pystyin käyttämään hyväkseni liukuvaa työaikaani ja aloittamaan päivän hiukan myöhemmin. Polamkin opetusvirat ovat asiantuntijavirkoja ja ne ovat valtion virkaehtosopimuksen piirissä. Valtion virastojen, tässä tapauksessa Polamk, asiantuntijatehtävissä työaikamuotona on virastotyö, jossa säännöllinen työaika on 7 tuntia 15 minuuttia vuorokaudessa ja 36 tuntia 15 minuuttia viikossa. Työaika on sijoitettu pääsääntöisesti kello 8.00-16.15 väliselle ajalle. Opetuksesta riippuen liukuvaa työaikaa voi käyttää Polamkilla molemmista suunnista päivää, kunhan on läsnä vähintään kello 10.00-14.00 välisen ajan. (Valtiovarainministeriö 2023)

Liukuva työaika ja sen mahdollistama työhyvinvointi on ollut iso muutos minun aikaisempaan työtehtävääni verrattuna. Järjestyspoliisissa työskenneltiin jaksotyön mukaan ja työaika oli 114 tuntia 45 minuuttia kolmen viikon jaksolla. Työajan sijoittuminen määriteltiin työvuorolistoissa. Työvuorojen sijoitteluun pystyi esittämään vähäisessä määrin omia toiveita, mutta työn luonteen takia työvuorot sijoitettiin pääsääntöisesti tietyn työvuorokierron mukaisesti kolmen viikon jaksolle kerrallaan. Isona erona oli siis se, että aikaisemmassa tehtävässä työvuorot tulivat annettuna ja ne eivät juurikaan joustaneet vaan minun piti itse sopeuttaa muu elämäni työvuorojen mukaan. Nyt virastotyössä ja liukuvalla työajalla pystyn sopeuttamaan työaikaani todella paljon paremmin muuhun elämäni sopivammaksi. Mahdollisuus vaikuttaa

omiin työaikoihin parantaa työhyvinvointia ja sitä kautta työntekijän sitoutuneisuutta sekä työkykyä. (Valtiovarainministeriö 2023; Työterveyslaitos 2023.)

Perjantai 20.10.2023

Tänään pidin viikon toisen etätyöpäivän. Aamupäivän käytin Organisaatioturvallisuus poliisissa-verkkokurssin suorittamiseen. Verkkokurssilla opiskeltiin asiakokonaisuus kerrallaan ja jokaisen kokonaisuuden lopuksi suoritettiin pieni välitentti, jotta pääsi etenemään seuraavaan osioon. Tämän kaltaisia verkkokursseja olen suorittanut aikaisemmalla urallanikin, mutta sillä erotuksella, että aikaisemmat kurssit ovat täytyneet suorittaa niin sanotusti oman toimen ohessa, mikä tarkoitti siis hälytystehtävien hoitamiselta jäävän ajan puitteissa. Nyt oli mahdollisuus oikeasti käyttää rauhassa työaika kurssin suorittamiseen ja käteen jäi mahdollisesti muutakin kuin vain suoritettu kurssimerkintä. Järjestyspoliisissa työskennellessäni tällaiset kurssit koettiin ylimääräisenä ja kuormittavana työnä, koska niihin ei ollut todellista mahdollisuutta keskittyä.

Iltapäivällä oli koko Polamkin henkilöstölle suunnattu Pihlajalinnan työpsykologin työhyvinvointi Teams-luento. Luento oli jatkumoa kahden viikon taikaiselle luennolle, ja tänään aiheena oli aivojen kuormittuminen sekä kuormittumisen hallinta. Luennolla puhuttiin kognitiivisesta ergonomiasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä, joita olivat muun muassa keskeytykset ja häiriöt, tietotulva, työn organisointi sekä työvälineet. Aivan kuten fyysisen ergonomian kohdallakin, myös kognitiivisen ergonomian tulee olla kunnossa, muuten työhyvinvointi ja työkyky kärsivät.

Näistä osa-alueista etenkin työn organisointi ja työvälineet koskettavat minun työtäni. Verrattuna järjestyspoliisissa työskentelyyn, Polamkilla nämä molemmat osa-alueet ovat parantuneet minun kohdallani huomattavasti. Työn luonteen takia järjestyspoliisissa työn organisointiin pystyi vaikuttamaan tiettyyn pisteeseen asti, mutta suurin vaikutus on kuitenkin hälytystehtävillä, joihin ei pystynyt itse vaikuttamaan, varautumaan kylläkin, ja niiden luonteella. Uran alussa tämä muuttuva tekijä toimi työhyvinvointia lisäävänä tekijänä, koska se toi työvuoroihin yllätyksellisyyttä ja pientä jännitystä. Vuosien saatossa tämä tekijä muuttui kuitenkin kuormittavaksi, ja enää ei ollut mukavaa, kun ei tiennyt mitä tulevassa työvuorossa saattoi tulla eteen. Myös työvälineiden laatu ja määrä ovat parantuneet merkittävästi Polamkilla suhteessa entiseen. Työvälineet ovat aina ajantasaiset ja niitä päivitetään säännöllisesti.

Neljännän viikon yhteenveto

Tämä viikko osoitti miten paljon Polamkilla on tehty ja tehdään edelleen asioita työhyvinvoinnin ja työntekijöiden työkyvyn edistämiseksi. Työn tekeminen on onnistuttu saamaan tasolle, joka edistää työntekijöiden hyvinvointia ja palvelee samalla organisaatiota. Työhyvinvointi on ikään kuin integroitu arjen työn sisälle, ilman, että sitä tarvitsee korostaa ja nostaa esille

erikseen. Voi sanoa, että Poliisin arvoista henkilöstön hyvinvointi on huomioitu erinomaisesti Polamkillä. Poliisin arvojen mukaan motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö saavat aikaan tuloksia (Poliisi 2023).

Minun työssäni on hyvin paljon työhyvinvointiani edistäviä asioita. Oman osaamiseni kehittäminen ja harjoittelu on kirjattu tehtäväkuvaani. Minulta edellytetään esimerkiksi fyysisen kuntoni ylläpitoa ja ammattitaitoni mukaista harjoittelua. Tämä kaikki on minulle erittäin mieluisaa tehtävää ja koen, että saan tästä harjoittelusta paljon enemmän kuin vain täytän ammatillisen velvollisuuteni. Olen ensimmäistä kertaa poliisiurallani tehtävässä, joka itseasiassa antaa minulle enemmän kuin ottaa.

3.5 Viikko 5: Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen pedagogiikka

Viikon tavoitteena on avata pedagogiikkaa henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen taustalla. Lisäksi konkreettisenä tavoitteena on kevään 2024 koulutuskortin teko. Kortin teossa on tarkoitus huomioida syksyn 2023 koulutuskortin opetettavat aiheet ja kerrata sekä jalostaa niitä eteenpäin. Kortin tekoon on tarkoitus käyttää yksi etäpäivä ja jatkaa sitä tarvittaessa opetus-tuntien ohella. Tämän viikon opetustunnit ovat minun osaltani keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

Tiistai 24.10.2023

Viikkoni alkoi etäpäivänä vasta tiistaina, johtuen edellisen päivän sairauslomasta. Käytin lähes koko päivän kevään 2024 koulutuskortin tekemiseen. Tehdessäni koulutuskorttia, pohdin samalla hiukan sen pohjana olevaa pedagogiikkaa. Yleisessä merkityksessä pedagogiikalla tarkoitetaan valittuja keinoja ja menetelmiä, miten kasvatus tai opetus tulisi järjestää (Tieteen termipankki 2023).

Polamkillä käytetään useita pedagogisia opetusmenetelmiä riippuen oppiaineesta ja opetuksen sisällöstä. Voimankäytön opetuksessa tekemällä oppiminen (learning by doing) on opetusmenetelmänä läsnä lähes kaikessa opetuksessa niin amk-tutkinto opetuksessa, täydennyskoulutuksessa kuin henkilökunnan koulutuksessa. Oppiminen tapahtuu tekemällä ja osallistumalla. Voimankäytön opetuksessa opetettavat asiat ovat paljolti motorisia taitoja, joita ei voi oikein muuten oppia kuin tekemällä. Tekemällä oppiminen sopii erittäin hyvin työpaikkaorganisaatioiden sisäiseen koulutukseen, koska koulutettavilla on jo paljon kokemusta ja käytännön osaamista. Tekemällä oppiminen on tehokkain tapa, kun tavoitteena on käytännön taitojen oppiminen. (Oamk 2023a.)

Keskiviikko 25.10.2023

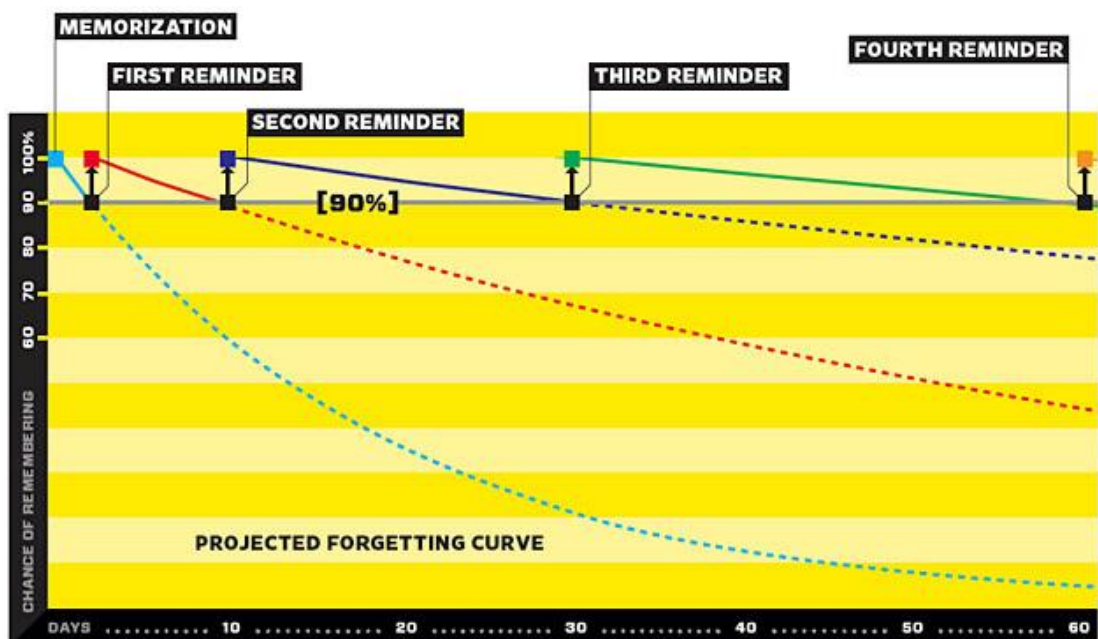
Tänään jatkoin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen pedagogiikan pohtimista. Opetusmenetelmistä puhuttaessa lähtökohtana on opettajavetoisuus. Opettaja pyrkii opettamaan

tiettyä asiaa eteenpäin valitsemallaan tavalla eli opetusmenetelmällä. Opiskelijan tulee vielä itse valita oma oppimisstrategiansa, jolla hän omaksuu tarjotun tiedon. Oppimis- tai opiskelu-strategioita yhdistää asioiden kertaaminen ja tiedon prosessointi (Opinvoimala 2023a).

Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksessa on kyse nimenomaan aikaisemmin opitun asian prosessoinnista ja kertaamisesta. Tekemieni koulutuskorttien progressiivisuuden ideana on aikaisemmin opitun tai kerratun tiedon prosessointi ja jalostaminen. Olennaista tehokkaassa oppimisessa on tiedon ymmärtäminen, jäsentäminen ja kehittäminen. Tällä tavoin opittuja asioita voidaan soveltaa uusiin tilanteisiin. Asioiden prosessointi ja kertaaminen on vaihe, joka tukee pitkäkestoista oppimista. (Peda.net 2023, Opinvoimala 2023b.)

Ihmisen muisti on jaettu kolmeen osaan: sensoriseen muistiin eli aistimuistiin, työmuistiin eli lyhytkestoiseen muistiin ja säilömuistiin eli pitkäkestoiseen muistiin. Oppiminen tapahtuu ensiksi työmuistin eli lyhytkestoisen muistin kautta. Sinne mahtuu kerrallaan keskimäärin seitsemän asiaa. Jos asioita on paljon tätä enemmän, oppiminen vaikeutuu. Kertaamisen avulla asiat siirretään lyhytkestoisesta muistista pitkäkestoiseen muistiin, jolloin tapahtuu pitkäkestoista oppimista. (Jylhäsalmi 2018.)

Kuvio 2 havainnollistaa unohtamiskäyrää (vaalean sinisellä) ja sen jyrkkyyden loivenemista jokaisella kertauskerralla. Tähän samaan unohtamiskäyrän loiventamiseen me pyrimme myös henkilökunnan voimankäyttökoulutuksessa.

Kuvio 4: Unohtamiskäyrä (Opiskelukoulu 2023.)

Torstai 26.10.2023

Tänään olin koko päivän valvomassa fyysisen voimankäytön osaamisen näyttö 2. Tässä näyttökokeessa mitataan opiskelijoiden osaamistasoa fyysisessä voimankäytössä. Opiskelijat näyttävät tietyt fyysisen voimankäytön tekniikat, jotka arvostellaan hyväksyty/hylätty periaatteella. Suorituksissa tarkkaillaan opetettua tekniikkaa, turvallista tekemistä sekä suhteessa vastarintaan, oikein mitoitettua voiman käyttöä.

Perjantai 27.10.2023

Tänään oli ensimmäiset oppitunnit, jotka vedin yksin. Sekä aamupäivällä, että iltapäivällä oli fyysisen voimankäytön oppitunnit elokuussa 2023 aloittaneille opiskelijoille. Aamupäivän ryhmällä oli kaksi ensimmäistä voimankäytön tuntia ja iltapäivän ryhmällä oli 3. ja 4. tunnit, joten molemmat ryhmät olivat siis sekä yleisesti opintojensa, että myös voimankäytön opintojensa alkutaipaleella. Nämä ovat myös ensimmäiset luokat, joiden opetukseen pääsen osallistumaan alusta asti ja pääsen näkemään ja toteamaan ensi vuonna käytännössä oman opetukseni tuloksen, kun he suorittavat voimankäytön näyttökokeitaan ennen työharjoitteluun lähtöä.

Viidennen viikon yhteenveto

Viikon päätavoitteina oli henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen pedagogiikan avaaminen sekä saada kevään 2024 koulutuskortti tehtyä. Poistuman takia tämä viikko oli minun osaltani vain nelipäiväinen, joka aiheutti sen, että koulutuskortti jäi vielä hieman keskeneräiseksi, sillä yksi väliin jäänyt päivä oli suunniteltu käytettäväksi juuri koulutuskortin tekemiseen. Kortti on kuitenkin jo lähes valmis ja saan sen tehtyä loppuun lähitulevaisuudessa.

Korttia tehdessäni pohdin samalla sen taustalla vaikuttavaa pedagogiikka. Henkilökunnan voimankäyttökoulutuksessa on kysymys ylläpitokoulutuksesta eli heille ei opeteta lähtökohtaisesti mitään uutta, vaan kerrataan jo aikaisemmin opittua ja näin ollen vahvistetaan aikaisemmin opitun muistijälkeä. Opetusmenetelmänä toimii tekemällä oppiminen. Kertaamisella pyritään syventämään oppimista, ja opitun asian prosessointi sekä säännöllinen kertaaminen syventävätkin oppimista. Todellisuudessa kuitenkin Polamkin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksessa on syventämisen sijasta enemmänkin tavoitteena unohtamisen hidastaminen.

3.6 Viikko 6 ja 7: Voimankäytön opetuksen pedagogiikka

Seuraavat kaksi viikkoa teemana on voimankäytön opetuksen pedagogiikka. Pysin tarkastelemaan ja avaamaan opetuksessa käyttämiämme eri opetusmenetelmiä. Seuraaville kahdelle viikolle osuu hyvin opetustilanteita kaikilta voimankäytön opetuksen osa-alueilta. Opetusmenetelmien valintaa vaikuttaa oleellisesti se onko kyseessä fyysisen voimankäytön, ammunnan vai taktiikan oppitunnit.

Maanantai 30.10.2023

Opetusmenetelmää valittaessa tulisi ymmärtää opiskelijoiden oppimistavat. Oppimistapoja on kolme: visuaalinen, auditiivinen ja kinesteettinen. Visuaalinen oppija oppii näkemällä, auditiivinen oppija oppii kuulemansa perusteella ja kinesteettinen oppija oppii tekemisen kautta. Yleensä ihmisillä on yksi hallitseva oppimistapa. Opettajan oma oppimistyyli vaikuttaa hänen omaan opetukseensa ja opettajan onkin syytä huomioida hänelle itselleen vieraat oppimistavat omassa opetuksessaan. (Peda.net 2023.)

Tänään pidin fyysisen voimankäytön opetusta kahdelle luokalle. Fyysisen voimankäytön tunnit ovat malliesimerkki siitä, miten opetuksessa on huomioitu eri oppimistavat. Opetus on rakennettu niin, että aina kerrataan edellisellä tunnilla opittua asiaa ja opitaan 1-2 uutta tekniikkaa. Uudet tekniikat opetetaan niin, että vetovastuussa oleva opettaja ottaa yhden opiskelijan kohdehenkilöksi, jolle opetettava tekniikka tehdään. Opettaja tekee tekniikan hitaasti opiskelijalle, samalla koko ajan puheella selittäen mitä tekee ja miksi. Tekniikan näyttämistä ja samalla puheella selittämistä tehdään useampi toisto peräkkäin. Tämän jälkeen opiskelijat jakautuvat pareittain tai ryhmissä harjoittelemaan itse opetettua tekniikkaa. Opettajat kiertävät parien tai ryhmien luona opastamassa ja korjaamassa mahdollisia puutteita tekemisessä.

On todella tärkeää, että opetettaessa tekniikkaa opettajan puheet ja tekeminen kohtaavat ja vielä tämän jälkeen opiskelijoiden itse tehdessä tekniikkaa, edelleen puheet ja mahdolliset lisänäytöt tai kädestä pitäen-ohjaamiset tukevat kaikki toisiaan. Näin varmistutaan, että kaikenlaiset oppijat oppivat samat asiat ja vielä samalla tavalla. Tämä ei ole niin yksinkertaista kuin voisi ajatella ja on tullutkin jo monesti huomattua edellisellä tunnilla opittua kerrattaessa, että opiskelijat ovatkin oppineet saman tekniikan hieman eri lailla tai he ovat oppineet jonkin tietyn osan tekniikasta eri lailla. Syytä tähän voi hakea kenties oppimistapojen kautta. Onko mahdollisesti painotettu näyttämistä tai puhumisesta kenties huomaamatta ja tarkoittamatta eri asioita vai eikö ole korjattu virheitä oppilaiden omassa suorittamisessa ja näin ollen on mahdollistettu vääränlainen oppiminen.

Tiistai 31.10.2023

Tänään viimeistelin kevään 2024 koulutuskortin, joka oli jäänyt rästiin edelliseltä viikolta. Lähetin kortin edelleen vastaavalle opettajalle kommentoitavaksi. Loppupäivän perehdyin voimankäytön opetusmateriaaleihin opiskelijoiden näkökulmasta Moodle-oppimisympäristössä. Moodleen on kerätty luentomateriaalit, voimankäytön keskeinen lainsäädäntö, Polamkin sisäiset ohjeet sekä paljon muita opiskelumateriaaleja.

Voimankäytön opetuksessa käänteinen opetus (flipped classroom tai flipped learning) on keskeinen opetusmenetelmä. Käänteisen opetuksen perusideana on, että luennointi tai ohjeistaminen eivät ole järkevää ajankäyttöä oppitunneilla, vaan opiskelijoille mahdollistetaan

tarvittavan teorian omaksuminen jo ennen oppituntia ja näin ollen oppitunneilta vapautuva aika voidaan käyttää asian syvempään oppimiseen tai käytännön harjoitteluun. (Harvard University 2023.)

Käänteisen opetuksen periaatteen mukaan voimankäytön opetuksessa Moodlen materiaalit on kasattu tukemaan käytännön opetusta. Opiskelijat opiskelevat Moodlessa teoriaosuuksia valmiiksi kulloisestakin voimankäytön osa-alueesta aina seuraavaa oppituntia varten, jolloin oppitunneilla päästään suoraan opettelemaan käytännön tekemistä. Oppitunneilla myös automaattisesti prosessoidaan opiskelijoiden itse opiskelemaa teoriaa ja syvennetään tätä kautta oppimista.

Keskiviikko 1.11.2023

Vertaisoppiminen on yksi Polamkilla voimankäytössä käytetty opetusmenetelmä. Vertaisoppiminen tarkoittaa opettamisstrategiaa, jossa opiskelijat oppivat yhdessä toistensa kanssa tai toisiltaan ilman opettajan välitöntä interventiota (Koho, Leppälä, Mustonen & Niemelä 2014). Opetusmenetelmää käytetään etenkin ampumaharjoittelussa. Yksi vertaisoppimisen alalajeista on vertaisohjaus, jossa ohjaajana toimimisesta pyritään saamaan lisähyötyä opiskelijoille (Koho yms. 2014).

Tänään käytimme vertaisohjausta opetusmenetelmänä ampumaharjoittelussa. Koska opiskelijoiden näkökulmasta vertaisoppimisen haasteita ovat muun muassa kokonaisuuden sekä oleellisen hahmottaminen ja tunne, etteivät he saa yksilöllistä ohjausta, käytimme vertaisohjausta hyvin yksinkertaiseen, mutta todella keskeiseen ampuharjoittelun osaan (Koho yms. 2014). Harjoittelimme aseiden liipaisimen oikeaoppista vetämistä. Opiskelijat oli jaettu pareihin ja toinen suoritti opetetulla tavalla liipaisua, toisen seurattessa suorittajan selän takana ja yrittäen etsiä suorituksesta kehityskohteita. Lisäksi me molemmat opettajat olimme aktiivisesti läsnä ja annoimme ohjaajina toimiville opiskelijoille vinkkejä mahdollisista huomioista, sekä annoimme suoraa palautetta suorittajille, mikäli ohjaaja ei huomannut toiminnassa korjattavaa.

Vertaisohjaus opetusmenetelmänä sopi mielestäni hyvin ampumaharjoitteluun, koska ampumaradalla oikeilla aseilla harjoitellessa joutuvat opettajat väkisin keskittymään todella paljon ampumaharjoittelun turvallisuuteen opettamisen lisäksi. Molemmat opettajat eivät voi myöskään sitoa itseään pitkiksi ajoiksi antamaan henkilökohtaista ohjausta, koska kun useampi opiskelija harjoittelee samassa ampumarivistössä, on opettajan seisottava hieman kauempana opiskelijoista, jotta koko ampumarivistöä pystyy pitämään visuaalisesti silmällä. Oikein käytettynä vertaisohjauksella opiskelijat saavat enemmän henkilökohtaista palautetta suorittamisestaan, jonka perusteella opiskeltavaa asiaa prosessoidaan ja prosessoinnin tuloksena opettajalta voidaan kysyä tarkempia tai edelleen asiaa syventäviä kysymyksiä.

Torstai 2.11.2023

Tänään pidin fyysisen voimankäytön tunnit samoille luokille kuin kaksi päivää sitten tiistaina. Oppitunnit sisälsivät edellisten tuntien tekniikoiden kertaamisen ja uusi tekniikoita. Käytin molemmilla tunneilla edellisen kerran tekniikoiden kertaamiseen sovellettua demonstraatiota. Demonstraatio on yksi esittävän opetuksen opetusmuodoista. Sillä tarkoitetaan jonkin idean, taidon tai toimintamallin esittämistä tosi tilanteen ulkopuolella. (Vuorinen 2001, Oamk 2023b, mukaan.)

Olin itse opettanut kerrattavat tekniikat edellisellä kerralla, joten pystyin varmuudella muistamaan, miten tekniikat oli opiskelijoille opetettu ja mitä asioita olin painottanut. Demonstroin tekniikat uudelleen opiskelijoille, mutta sillä erolla, että oppilaat saivat aina kertoa mitä tein seuraavaksi. Kävimme tällä tavoin tekniikat läpi ja pysähdyin tekniikoiden painotuskohtiin ja kyselin opiskelijoilta perusteluita kulloisenkin kohdan painotukselle. Mikäli he eivät muistaneet syytä kohdan painotukselle, kertasimme asian minun johdollani. Tänään käyttämäni kertaustapa mahdollisti opiskelijoille edellisillä tunneilla opittujen tekniikoiden kertaamisen, prosessoinnin ja kenties syvällisemmän ymmärtämisen sekä tätä kautta pysyvämmän oppimisen.

Perjantai 3.11.2023

Tänään minulla ei ollut opetusta, eikä oikeastaan kenelläkään muulla amk-tutkinto opiskelijoita opettavista voimankäytön opettajista. Käytimme, koko voimankäytön opettajaporukalla, päivän jo hieman ennakoiden opiskelijoiden käytössä olevien aseiden jouluhuoltoon. Aseet ja muut tarvittavat voimankäytön opetusvälineet ovat tapana huoltaa opettajien toimesta aina ennen lomaa. Nyt katsoimme, että opetusta on ennen joulua ihan viimeisiin päiviin asti ennen pyhiä, joten huoltojen mahdollistaminen tuolloin lukujärjestykseen olisi ollut haastavaa.

Maanantai 6.11.2023

Viikko aloitettiin koko päivän kestäväällä taktiikkaharjoituksella, jossa yhdisteltiin useampaa eri opetusmenetelmää. Käänteisen opetuksen mukaisesti opiskelijat olivat katsoneet ennakkoon videoita Moodle-oppimisympäristössä päivän aiheeseen liittyen. Videoilla oli demonstroitu päivän aihe opettajien toimesta. Oppitunnit aloitettiin lyhyellä luennolla, jossa samat ennakkomateriaalit käytiin uudelleen läpi opettajan luennoissa samalla päivän asiasta ja selittäen auki ennakkomateriaalit. Luennolla varmistettiin, että opiskelijat olivat ymmärtäneet ennakkomateriaalin ja toiminnan videoilla oikein.

Luento on osa esittävää opetusta ja luento on eniten käytetty opetustapa, silloin kun läsnä on paljon ihmisiä (Oamk 2023c). Käytämme voimankäytön opetuksessa verrattain harvoin luentoja opetusmenetelmänä, johtuen voimankäytössä opettavien asioiden toiminnallisuudesta.

Luento on kuitenkin tehokas tapa tiedollisiin tavoitteisiin pyrittäessä eli kun halutaan jakaa tehokkaasti tietoa isolle ryhmälle samalla kertaa. Luentoa käytetään monien muiden opetus-tapojen tukena. (Oamk 2023c.) Luennon jälkeen jaoimme opiskelijat kahteen ryhmään ja lähdimme harjoittelemaan päivän aihetta hyödyntäen päämenetelmänä tekemällä oppimista.

Tiistai 7.11.2023

Viikon ensimmäinen ja ainoa etäpäivä. Päivän työtehtävät koostuivat muutamien laajojen ohjeiden ja määräysten opiskelusta ja haltuunotosta. Lisäksi hoidin uusien virkavaatteiden tilauksia eteenpäin. Päivän päätteeksi suoritin viikkoliikuntaa.

Keskiviikko 8.11.2023

Tänään jatkoimme tekemällä oppimista simulaatioharjoittelun muodossa. Simulaatiopedagogiikalla tarkoitetaan käytännön oppimista mahdollisimman autenttiseksi rakennetussa ympäristössä. Simulaatio harjoitus muodostuu kolmesta vaiheesta. Ensimmäisessä vaiheessa (briefing-valmistautuminen) opiskelijoille annetaan tehtävä, johon he perehtyvät ja jota he valmistautuvat suorittamaan. Toisessa vaiheessa (simulaatioharjoittelu) opiskelija suorittaa annetun tehtävän. Simulaation kautta opiskelijalle luodaan keinotekoinen, mutta mahdollisimman realistinen kokemus todellisuudesta. Simulaatioharjoituksessa sovelletaan aikaisemmin opittua teoriaa käytäntöön. Harjoituksen kolmas vaihe on jälkipuinti (debriefing), jonka aikana opiskelijoille annetaan palautetta heidän suorituksestaan. Palautetta voi antaa opettaja, mutta myös toiset opiskelijat voivat antaa vertaispalautetta tai suorittaja itse voi arvioida omaa suoritustaan. (Alaniska, Hurskainen, Kähkönen, Maikkola, Pihlaja & Tauriainen 2023, 31-32.)

Edellä kuvattua simulaatioharjoittelua käytetään voimankäytön opetuksessa Polamkillä sekä edelleen voimankäytön koulutuksessa poliisiyksiköissä. Simulaatioharjoittelulla päästään lähemmäksi autenttisuutta voimankäytön harjoituksissa. Simulaatioharjoittelu kokoaa ja yhdistää kaiken ammunta opetuksessa, fyysisen voimankäytön opetuksessa sekä taktiikkaopetuksessa opitun sekä kaiken teorian, joka liittyy näihin osa-alueisiin.

Polamkin voimankäytön simulaatioharjoitukset noudattavat kolmivaiheista mallia. Opiskelijoille annetaan aina esitiedot tulevasta tehtävästä. Yleensä tehtävänantona toimii hätäkeskuksen antamaa, todellista poliisitehtävää mallintava tehtävä. Opiskelijoille painotetaan usein myös ennakkoon oppimistavoitteita ja asioita, joihin kiinnittää huomiota. Hetken prosessoituaan opiskelijat suorittavat annetun tehtävän. Tehtävän jälkeen annetaan palaute suorituksesta. Palautteessa kysytään usein opiskelijoiden oma näkemys tehtävän suorittamisesta ja tämän jälkeen opettaja antaa palautteen. Palautteet johtavat usein ryhmäkeskusteluun, jossa käydään vielä läpi mahdollisia erilaisia tehtävän ratkaisuvaihtoehtoja tai muita heränneitä kysymyksiä.

Torstai 9.11.2023

Voimankäytön opetuksessa hyödynnetään David A. Kolbin kehittämää kokemuksellista oppimista, silloin kun halutaan korostaa jotain tiettyä toimintamallia esimerkiksi simulaation sisällä. Kolbin-mallissa oppiminen koostuu nelivaiheisesta syklistä, jossa ensimmäisessä vaiheessa opiskelijalle pyritään tuottamaan opittavasta aiheesta omakohtainen kokemus esimerkiksi juuri simulaation avulla. Toisessa vaiheessa kokemusta reflektoidaan yhdessä. Reflektion pohjalta, kolmannessa vaiheessa, pyritään löytämään teoreettinen tausta tai malli opittavalle asialle. Neljännessä vaiheessa teoreettista mallia kokeillaan käytännössä. (Alaniska yms. 2023, 13.)

Käytimme Kolbin-mallia simulaatioharjoituksessa, kun halusimme korostaa poliisin oman sijoittumisen tärkeyttä. Simulaation suoritti kuusi opiskelijaa, kahden henkilön partioissa. Neljä opiskelijaa oli vielä seuraamassa simulaatioharjoitusta. Kaikki kolme partiota suorittivat samanlaisen tehtävän, sillä erolla, että viimeiselle partiolle muodostettiin tilanne, jossa poliisi-partio joutuu sijoittumisen kautta epäedulliseen asemaan ja tämän takia tehtävän lopputulos ei ole paras mahdollinen. Viimeinen partio siis suoritti tehtävän huonolla lopputuloksella ja muut kahdeksan oppilasta seurasivat suorittamista vierestä. Kaikille kymmenelle opiskelijalle luotiin samalla kertaa kokemus asiasta. Tehtävän jälkeen suorittava partio reflektoi kokeensa opettajan avustuksella. Myös sivusta seuraavilta opiskelijoilta kyseltiin kokemuksesta. Opiskelijoita johdateltiin reflektion kautta oivaltamaan se mikä tehtävässä meni vikaan ja miten se olisi voitu välttää. Tämän jälkeen tehtävän huonolla lopputuloksella suorittanut partio suoritti tehtävän uudelleen, mutta käyttäen nyt yhdessä oivallettua oikeaa toimintamallia.

Perjantai 10.11.2023

Viimeinen opetusmenetelmä, jonka haluan tähän kahden viikon seurannan ajalle esitellä, on paussaaminen. Pausaaminen on termi, jota käytämme silloin kun keskeytämme harjoitustilannetta säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Käytämme voimankäytön opetuksessa paussaamista etenkin simulaatioharjoittelussa, mutta jonkin verran myös fyysisen voimankäytön harjoittelussa sekä ampumaharjoittelussa.

Mitä paussaamisella sitten käytännössä tarkoitetaan ja tavoitellaan? Otetaan esimerkiksi simulaatioharjoitus, jossa opiskelijoille on annettu jokin poliisitehtävä suoritettavakseen mahdollisimman autenttisessa ympäristössä. Pausaamista käytetään harjoituksen sisällä, kun opiskelijalle halutaan antaa esimerkiksi ajattelu- tai reagointiaikaa johonkin yllättävään ja nopeaan tilanteeseen. Ikään kuin pysäytetään aika harjoituksen sisällä. Pausaamisella varmistetaan, että opiskelija oivaltaa harjoituksen tarkoituksen ja reagoi oikeaan asiaan. Simulaatioharjoitukset saattavat olla ajallisesti pitkiä ja stressaavia tilanteita etenkin vasta vähän harjoitelleille opiskelijoille. Mikäli kaiken palautteen ja reflektionin suorittaa vasta harjoitusvedon

jälkeen, on hyvin mahdollista, että harjoituksen kannalta olennaiset asiat ovat jo unohtuneet tai jääneet kokonaan huomioimatta opiskelijalta.

Pausaamisella pyritään myös vielä vahvistamaan tiettyä oikeaa yksityiskohtaista toimintamallia ja reagointia tiettyyn ärsykkeeseen. Käytetään taas esimerkkinä simulaatioharjoitetta, jossa tavoitteena on esimerkiksi saada opiskelija reagoimaan asemiehen kohtaamiseen tietyllä tavalla, esimerkiksi hakeutumalla suojaan ja varautumalla itse aseeseen käyttöön. Harjoitus suoritetaan Polamkin harjoituskaupungissa. Pausaamista voidaan käyttää tässä tilanteessa kohtaamishetkellä, kun halutaan varmistua, että opiskelija aloittaa oikean toiminnan eli suojaan hakeutumisen ja oman varautumisen. Harjoitus on viety mahdollisimman autenttiseen ympäristöön harjoituskaupunkiin, koska ympäristö asettaa aina omat rajoitteensa toiminnalle. Kuitenkin olennaisinta on oikea reagointi asemieheen nyt ja jatkossa, riippumatta ympäristöstä. Pausaamisella pyritään ikään kuin vielä irrottamaan tai alleviivaamaan asemiestä simulaatioharjoituksen sisällä.

En löytänyt paussaamiselle mitään virallista nimeä. Kyselin myös asiasta opettaja kollegoiltani ja hekään eivät olleet löytäneet menetelmälle mitään virallista nimeä. Menetelmä kuitenkin tunnetaan tällä nimellä poliisihallinnossa ja on samalla nimellä käytössä voimankäytön koulutuksessa poliisiyksiköissäkin. Pohdittuani asiaa mielestäni paussaamisessa yhdistyvät opetusmenetelmistä ainakin tekemällä oppiminen ja Kolbin-mallin mukainen kokemuksellinen oppiminen hyvin tiiviissä aikaikkunassa.

Kuudennen ja seitsemännen viikkojen yhteenveto

Kuluneiden kahden viikon aikana syvennyin opetustehtävien pedagogiikan tarkasteluun. Tämä kaksiviikkoinen avarsi näkemystäni oppimisesta yleisesti, sekä lisäsi tietouttani erilaisista opetusmenetelmistä ja eri oppimistyyleistä. Useat minulle ennestään käytännötasolla tutut menetelmät saivat konkreettisen nimen, ja niiden taustat sekä käyttötarkoitukset avautuivat minulle paremmin. Tämän kautta huomasin oman kokonaisymmärrykseni opettamisesta lisääntyneen ja ammattitaitoni kehittyneen.

Heti aluksi opin, että opetusmenetelmien valinnassa on huomioitava opiskelijoiden erilaiset oppimistyylit. Tietoisuus näistä eroavaisuuksista antaa mahdollisuuden valita monipuolisesti eri menetelmiä, jotka tukevat erilaisten oppijoiden tarpeita. Tämä lähestymistapa on avainasemassa opetuksen laadun parantamisessa ja oppimisen tehokkuudessa. Tämä lähestymistapa alleviivaa mielestäni myös kouluttamisen ja opettamisen eroa. Aikaisemmin poliisiyksikössä kouluttajana toimiessani ei juurikaan huomioitu koulutettavien erilaisia oppimistyyliä. Koulutettava asia tarjottiin kaikille samalla lailla ja vastuu asian oppimisesta oli koulutettavalla. Koulutustapa tai -menetelmä oli kouluttaja lähtöistä eli kouluttaja opetti asian itselleen mieluisimmalla tai sopivimmalla tavalla.

Opetusmenetelmää valittaessa on oleellista ymmärtää myös eri menetelmien sopivuus tai sopimattomuus opetettavaan asiaan, opetusympäristöön tai opetettavien osaamistasoon nähden. Meillä voimankäytön opetuksessa vielä erilaiset harjoitusturvallisuustekijät saattavat vaikuttaa opetusmenetelmän sopivuuteen. Oikean opetusmenetelmän valinta suhteessa edellä mainittuihin muuttujiin vaikuttaa itse oppimistilaisuuden mielekkyyteen ja ilmapiiriin. Sopivalla menetelmällä oppiminen on mielenkiintoista, sopivan haastavaa ja mukavaa. Tällaiselle oppitunnille opiskelijat tulevat valmiiksi positiivisella asenteella, ovat vastaanottavia ja motivoituneita oppimaan.

3.7 Viikko 8: Palautteen antaminen voimankäytön opetuksessa

Tämän viikon teeman mukaisesti tarkastelen palautteenantoa viikon opetustilaisuuksien kautta. Pyrin tuomaan esille voimankäytön opetuksessa käytettäviä palautteenanto tapoja, palautteiden sisältöjä ja painotuksia, sekä tarkastelen hyvän ja korjaavan palautteen koostumusta. Palautteenanto on mielestäni hyvin keskeinen ja tärkeä osa opettamista, koska palautteen perusteella opiskelija saa tietoa omasta osaamisestaan, sekä mitä hän on oppinut ja mitä hänen vielä tulisi oppia. Palautteen ansiosta opiskelija oppii paremmin tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteitaan, ja näiden myötä opiskelijan oppiminen tehostuu. (Ohjaan.fi 2023.)

Maanantai 13.11.2023

Hyvä palaute on yhteydessä tehtävän tavoitteisiin ja vaatimustason. Palautteen saajan tulee ymmärtää tavoitteiden, vaatimustason ja palautteen yhteys. Palautetta tulisi antaa rajattu määrä kerrallaan ja palautteen antajan tulisi suorittaa priorisointia, ja miettiä mihin asiaan palautteella halutaan vaikuttaa. (Nicol & Macfarlane-Dick 2006, Kankaisen 2020, mukaan.)

Tänään opiskelijoilla oli taktiikkakoulutusta, johon oli yhdistetty stressireaktioiden hallinta-harjoittelua ja päätöksentekoa. Harjoituksessa oli siis pääpaino stressinvaikutusten havainnoinnissa ja etenkin niiden vaikutuksista ajatteluun ja päätöksentekoon. Opiskelijat suorittivat erilaisia poliisitehtäviä, joissa oli simuloitu korkea uhkataso. Edellisessä kappaleessa mainitun palautteen rajaamisen ja priorisoinnin mukaisesti keskityimme palautteen antamisessa stressireaktioihin ja niiden vaikutuksiin. Mikäli opiskelijoille olisi pyrkinyt antamaan palautetta vielä poliisitaktisesta tekemisestäkin, olisi vaarana ollut, että harjoituksen tavoite ei olisi auennut opiskelijoille.

Harjoituksessa käytimme opetusmenetelmänä jo aikaisemmin kuvaamaani simulaatioharjoituksen paussausta, jossa siis simulaation sisällä toiminta keskeytetään hetkellisesti eli paussataan, ja suorittajalle tai simulaation muille osallisille annetaan ohjeita simulaatioharjoituksen jatkamiseen haluttuun suuntaan. Paussin aikana opiskelijalle annetaan palautetta edeltävästä

toiminnasta ja palautteen avulla pyritään ohjaamaan opiskelijan tulevia valintoja harjoituksen tavoitteen kannalta oikeaan suuntaan.

Tiistai 14.11.2023

Oppimisen kannalta tehokkainta on ulottaa palauteprosessi suorituksen alusta loppuun. On hyvä myös tiedostaa, että oppimisprosessin aikana annettava palaute on usein tehokkaampaa, kuin palaute, joka annetaan pelkästään suorituksen tai tehtävän jälkeen. (Kaukiainen ym. 1995, Polven 2015, mukaan.) Tätä mukaillen niin eilisessä harjoituksessa kuin lähes aina voimankäytön simulaatioharjoituksissa palautetta annetaan oppimistavoitteen kannalta kriittisissä kohdissa. Palautteen on hyvä olla sidoksissa oppimisprosessiin tai, kuten eilisessä harjoituksessa sekä tänään ampumarajoittelussa, yksittäiseen prosessin osaan (Ranne 2006, Polven 2015, 11-12 mukaan).

Yleispätevä palaute kokonaissuorituksen jälkeen ei välttämättä kosketa oppimisen kannalta ongelmakohtia tai palautteen saajan on vaikea sitoa niitä omaan toimintaansa jälkikäteen. Tästä syystä annamme palautteen heti oppimisen kannalta olennaisen osasuorituksen jälkeen, vaikka kokonaissuoritus vielä jatkuisikin. Annamme lopuksi vielä yleispalautteen, joka koostuu näistä osasuoritteiden palautteista, jolloin palautteen saaja kertaa vielä uudelleen saamansa palautteen ja hahmottaa osasuoritepalautteiden sidonnaisuuden kokonaissuoritukseen eli kokonaisprosessiin.

Tänään vedimme ampumaopetusta ampumaradalla koko päivän. Opiskelijat olivat vasta kolmatta kertaa ampumaradalla ja aikaisempia laukauksia oli ammuttu vasta muutamia. Opiskelijoille vedettiin erilaisia ampumarajoitteita ja laukauksia tuli useita kymmeniä. Oikea oppinen, hyvä laukaisu koostuu useasta oikein tehdystä osa-alueesta. Johtuen opiskelijoiden vähäisestä ampumarajoittelusta määrästään, pyrimme antamaan heille koko harjoituksen ajan henkilökohtaista palautetta. Keskityimme palautteessa tiettyihin ampumasuoritteiden kannalta tärkeimpiin osa-alueisiin ja painotimme niitä koko päivän ajan. Päivän aluksi ohjeistuksessa ja lopuksi vielä yleispalautteessa sidoimme päivän painotetut asiat osaksi kokonaisuutta, jotta opiskelijat ymmärtäisivät ja mieltäisivät päivän painotukset osaksi lopullista oppimistavoitetta eli turvallista aseiden käsittelyä ja hyvän laukauksen ampumista.

Keskiviikko 15.11.2023

Käytämme voimankäytön opetuksessa erilaisia tapoja antaa palautetta riippuen mihin voimankäytön osa-alueeseen oppitunnit liittyvät. Opiskelijat suorittavat itsearviointia, antavat toisilleen vertaispalautetta tai opettaja voi antaa yksilö tai ryhmäpalautetta. Usein palautteenanto koostuu useammasta eri tavasta. Palautteilla pyrimme kertomaan opiskelijalle hänen tasostaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja edelleen auttamaan häntä kohti näitä tavoitteita (Irons 2008; Kirkland & Manoogian 1998, Polven 2015, 12 mukaan).

Ampumaharjoittelussa käytämme paljon opettajan antamaa suoraa yksilöpalautetta opiskelijalle. Käytämme ampumaharjoittelussa paljon myös vertaispalautteen antoa. Vertaispalautteessa palautteen antaja oppii, joutuessaan selittämään toiselle, mikä hänen tekemisessään on hyvää tai huonoa, tai tunnistessaan ongelmakohtia, sekä kehittäessään malleja ongelman ratkaisuun (Cho&Cho 2011, Aulan 2018, 5 mukaan). Palautteen antaja peilaa palautteessa antamansa kehityskohdat myös omaan toimintaansa. Oppiminen vertaisarvioinnissa tapahtuukin siis itsearviointin kautta (Reinholz 2016, Aulan 2018, 7 mukaan).

Taktiikkaharjoittelussa käytämme enimmäkseen opettajan antaman yksilöpalautteen ja itsearviointin yhdistelmää. Itse ainakin aloitan palautteen annon suorituksen jälkeen usein kysymyksellä: ”Miten tehtävä sujui omasta mielestä?” Tällä pyrin johdattamaan opiskelijoita itse oivaltamaan oppimisen ja harjoituksen kannalta oleelliset asiat. Opiskelijan itsearviointin jälkeen minä opettajan asemassa ikään kuin vahvistan opiskelijan omat havainnot oikeiksi tai lisään palautteeseen mahdolliset havaitsematta jääneet asiat.

Fyysisen voimankäytön harjoittelussa käytämme lähes pelkästään opettajan antamaa palautetta, koska opetettavat tekniikat ovat hyvin tiukasti linjattu ja niissä ei ole oikeastaan mitään tulkinnan tai soveltamisen varaa. Opettajan antamalla palautteella varmistamme, että tekniikat on ymmärretty kirjaimellisesti oikein. Saatamme käyttää myös vertaispalautetta, mutta silloin palautteen sisältö on jo ennakkoon rajattu hyvin tarkasti koskemaan jotain tekniikan tiettyä osaa tai esimerkiksi käytetyn voiman määrää.

Ryhmäpalautetta annetaan kaikessa voimankäytön opetuksessa riippumatta osa-alueesta. Ryhmäpalautetta ei anneta kuitenkaan koskaan yksistään, vaan aina annetaan jotain muuta yksilöllisempää palautetta ensin. Ryhmäpalautteella kommentoidaankin enemmänkin luokan yleistä tekemistä tai tekemisen ilmapiiriä. Ryhmäpalautetta voidaan antaa myös, mikäli jokin tietty ongelma toistuu useasti useammalla suorittajalla. Kuitenkin myös näissä tapauksissa suorittajille on annettu yksilöpalautte ennen ryhmäpalautetta.

Torstai 16.11.2023

Tänään opetus painottui iltapäivälle. Aamupäivän käytin varustehuoltoihin sekä selvitin hyvän palautteen koostumusta iltapäivää varten. Hyvin annettu palaute voi olla sisällöltään positiivista tai negatiivista. Sisällöltään negatiivisesta palautteesta käytetään myös nimitystä korjaava palaute (Ranne 2006, Polven 2015, 14 mukaan).

Hyvin annettu palaute koostuu useasta huomioitavasta kohdasta. Hyvän palautteen koostumus vaihtelee hieman riippuen lähteestä. Kokosin muutamasta eri lähteestä hyvän palautteen tunnusmerkkejä sekä positiiviselle palautteelle, että korjaavalle palautteelle. Positiivinen palaute voi kohdistua opiskelijan kykyihin, ominaisuuksiin, persoonallisuuteen ja toimintaan (Aalto 2003, Polven 2015, 15 mukaan). Palaute tulee antaa ensisijaisesti opiskelijoita ja

heidän oppimistaan varten (Irons 2008, Polven 2015, 18 mukaan). Hyvä palaute on sidoksissa meneillään olevaan oppimisprosessiin, se on yksilöllistä ja vuorovaikutteista (Ranne 2006, Polven 2015, 11 mukaan).

Korjaava palaute on hyvä olla rakentavaa, ohjaavaa sekä hyvin perusteltua (Ranne 2006, Polven 2015, 15 mukaan). Korjaava palaute ei saisi kohdistua opiskelijan persoonaan tai ominaisuuksiin vaan korjaavan palautteen tulisi olla suorituskeskeistä. Korjaavan palautteen tulisi kohdistua tiettyyn hetkeen tai toiminnan osaan. (Rasila & Pitkonen 2009, Polven 2015, 15 mukaan.) Etenkin korjaavan palautteen vastaanottamiseen vaikuttaa opiskelijan, opettajan ja koko yhteisön suhtautuminen virheisiin. Mitä sallivampi suhtautuminen on, sitä helpompi opiskelijan on ymmärtää korjaavaan palautteen oppimiseen tähtäävä merkitys. (Aalto 2002, Polven 2015, 15 mukaan.)

Tätä viimeksi mainittua, sallivaa suhtautumista virheisiin, olen käyttänyt jo aikaisemminkin poliisiyksikössä järjestämässäni koulutuksissa. Aloitin tämän tavan käyttämisen, kun huomasin, että monilla koulutuksiin osallistuvilla poliiseilla oli todella kova virheiden pelko. Tämä virheettömyyden tavoittelu aiheutti heille suurta ylimääräistä stressiä harjoituksiin ja hankaloitti oppimista sekä kehittymistä. Yksiköissä aloitinkin koulutukset usein puhumalla virheistä ja luomalla sallivan ilmapiirin virheille.

Nyt Polamkilla olen jalostanut ajatusta tästä virheet hyväksyvistä ilmapiiristä. Käytän opiskelijoille puhuessani itseäni esimerkkinä ja puhun avoimesti omista tekemistäni virheistäni. Olen huomannut, että tämä vaikuttaa merkittävästi opiskelijoiden suhtautumiseen sallivammin omiin virheisiinsä, kun joku organisaatiotasolla hierarkkisesti heitä ylempänä oleva kertoo myös tekevänsä virheitä. Opiskelijoiden on helppo ottaa vastaan korjaavaa palautetta opettajalta, joka on juuri myöntänyt oman erehtyväisyytensä opiskelijoille.

Perjantai 17.11.2023

Tänään minulla oli etäpäivä. Päivän aikana hahmottelin syksyn 2024 henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskortin aihetta tai aiheita. Kortin tekeminen jatkuu ensi viikolla, mutta tällä hetkellä näyttää siltä, että voi olla järkevää tehdä kaksi eri aiheista korttia, joista sitten lähempänä valitaan varsinainen kortti. Tästä asiasta täytyy vielä keskustella vastaavan opettajan kanssa.

Kahdeksannen viikon yhteenveto

Viikon aikana tuli luettua suhteellisen paljon tietoperustaa palautteen antamisesta. Läheskään kaikki lukemani materiaalit eivät päätyneet lähteiksi tähän työhön. Aikaisemmalla uralani kouluttajana en ollut miettinyt palautteen antamista kovinkaan syvällisesti. Ajattelin, että kunhan antaa palautteen suoraan ja kohteliaasti, niin se riittää. Tietyllä tavalla tämä

ehkä riittikin aikaisemmin. Nyt kuitenkin opettajana toimiessa palautteen merkitys opettamisen työvälineenä on auennut enemmän itselleni. Palaute toimii mielestäni avainpalasena opiskelijan oppimisprosessissa nykytason ja tavoitetason välissä.

Palautteenantotapoja on erilaisia ja meillä voimankäytön opetuksessa niitä käytetään laajasti ja monesti samassa tilanteessa useita eri tapoja päällekkäin tai rinnakkain. Toiset palautteenantotavat sopivat toisiin harjoituksiin paremmin kuin toiset. Opettajan näkökulmasta on olennaista tunnistaa tehokkain ja sopivin tapa kulloisellekin oppitunnille.

Palautteenanto on aina myös vuorovaikutteista ja kaksisuuntaista. Palautteella pyritään autamaan ja edistämään opiskelijoiden oppimista. Opiskelijoille annetaan palautetta heidän nykytasostaan ja edistymisestään suhteessa oppimistavoitteisiin. Samalla tämä palaute toimii myös opettajalle suorana palautteena omasta onnistumisestaan opettajana. Tämän asian oivaltaminen alleviivaa minulle jälleen kouluttamisen ja opettamisen eroja. Aikaisemmin yksikössä kouluttajana, mikäli koulutettava epäonnistui suorituksessaan tai hänen osaamisessaan havaittiin selvä puutos, koettiin se vain koulutettavan omana ongelmana ja häntä ohjeistettiin hoitamaan havaittu osaamispuutos itse kuntoon. Nyt jo lyhyellä opettajan urallani, jos havaitsen missä tahansa harjoituksessa opiskelijalla selkeän puutoksen osaamisessa, tunnen heti pienen piston omassa ammattitilpeydessäni. Osaamispuutos ei ole vain opiskelijan ongelma vaan vähintäänkin yhtä paljon myös minun ongelmani opettajana.

Viikon aikana tutkin esimerkkejä hyvästä palautteesta sekä hyvän palautteen tunnusmerkkistöjä. Hyvä palaute voi olla positiivista tai korjaavaa. Positiivista tulisi pyrkiä antamaan enemmän kuin korjaavaa. Kuitenkaan mielestäni korjaavaa palautetta ei tule pelätä. Toistaiseksi Polamkilla toimiessani en ole joutunut tilanteisiin, joissa palautteenanto olisi ollut haastavaa. Opiskelijat ottavat pääsääntöisesti todella hyvin ja kovalla motivaatiolla vastaan kaiken palautteen mitä heille antaa. Opiskelijat suorittavat myös pienellä ohjailulla ja johdattelulla erinomaisesti itsearviointia ja antavat vertaispalautetta. Havaintojeni perusteella myös vertaispalautteen vastaanotto on helppoa opiskelijoille.

3.8 Viikko 9: Koulutuskorttikokonaisuuden valmistuminen

Tämän viikon päätavoitteena on saada valmiiksi viimeinen koulutuskortti tai -kortit. Viime viikolla pitämässämme palaverissa tulimme siihen tulokseen, että syksyille 2024 on syytä tehdä kaksi eri sisältöistä koulutuskorttia, joista sitten henkilökunnan koulutuksesta vastaava opettaja valitsee lähempänä sopivamman. Toinen kortti ei mene suinkaan hukkaan vaan se on tarkoitus tallentaa ja käyttää hyödyksi myöhemmin. Koulutuskorttien lisäksi kirjoittelen päivien opetussisällöstä ja pohdin niitä tarvittaessa aikaisempien viikkojen teemojen pohjalta sekä kasvatan tietoperustaani, mikäli uusia asioita nousee esiin. Pedagogiikka ja palautteenanto sekä näiden välinen yhteys muodostavat opettajan työn kannalta keskeisimmän tietoperustan, joten haluan edelleen jatkaa oppituntien tarkastelua tämän minulle uuden tiedon valossa.

Maanantai 20.11.2023

Tänään olin etäpäivällä ja tein ensimmäisen kahdesta koulutuskortista. Tarkoituksena oli tehdä vain yksi koulutuskortti syksylle 2024 ja kortin aiheeksi valikoitui simulaattorikoulutus. Polamkille tuli syksyllä 2023 simulaattori, jossa voidaan harjoitella poliisin voimankäyttöä. Simulaattorissa pystyy harjoittelemaan esimerkiksi ammuntaa tai erilaisia poliisin toiminnallisia tilanteita. Simulaattori on ollut vasta muutaman viikon koekäytössä ja sen soveltuminen henkilökunnan voimankäyttökoulutukseen ei ole vielä täysin selvä meille voimankäytön opettajille. Saamme myöhemmin ensi vuonna perehdytyksen simulaattoriin.

Vielä puutteellisista tiedoista huolimatta, tein koulutuskortin simulaattorilla tapahtuvaan harjoitteluun tämänhetkisillä tiedoilla. Koulutuskorttia on helppo muokata myöhemmin mahdollisen uuden tiedon valossa. Koulutuskortin oppimistavoitteissa pyrin huomioimaan kevään 2024 oppimistavoitteet ja näiden kertaamisen syvemmän oppimisen mahdollistamiseksi.

Tiistai 21.11.2023

Tänään pidimme simulaatiomuotoisen taktiikkaharjoituksen Polamkin rivitalokiinteistössä. Pidimme saman harjoituksen kahdelle ryhmälle. Toinen ryhmistä suoritti harjoituksen aamupäivällä ja toinen iltapäivällä. Aamupäivällä minä toimin maalimiehenä ja toinen opettaja harjoituksen vetäjänä, iltapäivällä vaihdoin rooleja. Keskustelimme toisen opettajan kanssa ennakoon tuntien sisällöstä ja palautteenannosta. Sovimme, että panostamme tunneilla palautteenantoon ja ryhmäkeskusteluun, ja mahdollistamme näillä menetelmillä opiskelijoille hyvän oppimistilaisuuden.

Harjoituksen aluksi kertosimme suullisesti päivän oppimistavoitteet. Jaoin molemmat ryhmät, aamupäivän ja iltapäivän, vielä puoliksi. Ensin kolme partiota suoritti saman tehtävän peräjälkeen, samalla toiset kolme partiota seurasivat jokaisen partion vedot katselutasanteelta. Mikäli partioiden suorittamisessa oli jotain räikeitä puutteita, käytimme paussaamista jo vedon aikana ja ohjailimme partion suorituksen oppimisen kannalta oikeaan suuntaan. Vedon jälkeen annoimme suorittaneelle partiolle jonkun aiheen heidän vedostaan, jota partion tuli pohtia. Kun kaikki kolme partiota olivat suorittaneet vetonsa, aloitimme palaute tilaisuuden. Aloitimme käsittelemään ensimmäisen partion suoritusta. Ensiksi seurantaosasto sai antaa vertaispalautetta partiolle, jonka jälkeen partio suoritti itsearviointin omasta vedostaan. Tämän jälkeen maalimiehenä ollut opettaja antoi palautteen omasta näkökulmastaan ja vielä viimeiseksi vetovastuussa ollut opettaja antoi oman palautteensa. Pääpaino oli vertaispalautteessa ja itsearvioinnissa. Molemmat opettajat pyrkivät omassa palautteessaan vahvistamaan opiskelijoiden omat havainnot ja antoi vielä oppimistavoitteen kannalta oleellisen palautteen, mikäli jotain oli jäänyt huomiotta. Palautekierroksen jälkeen varasimme vielä aikaa keskustelulle, mikäli suorituksista heräsi vielä uusia ajatuksia tai muuten heräsi lisäkysymyksiä aiheeseen liittyen.

Mielestäni eri palaute muotoja yhdistävä sekä keskusteleva opetustapa sopi tämän päivän harjoitukseen hyvin. Opiskelijoilla on meneillään viikko, jossa heillä tulee lähes joka päivä taktiikkaharjoituksia. Opiskelijoiden kokonaissuorite määrät nousevat tällä viikolla hyvälle tasolle, siksi halusimme tietoisesti panostaa tänään palautteeseen ja sen mahdollistamaan keskusteluun. Vetojen lopussa varattu aika keskustelulle vaikutti tulevan tarpeeseen. Opiskelijoilta tuli hyviä kysymyksiä päivän aiheeseen liittyen, mutta selkeästi jo asiaa lisää prosessoiden. Kysymykset suuntautuivat mahdollisiin erilaisiin variaatioihin niin tehtävän kuin partion suorituksen kannalta. Lisäkysymykset johtivat hyviin keskusteluihin. Opiskelijat pystyivät viemään tämän päivän oppimistavoitteita jo mielikuvaharjoittelussa eteenpäin sekä erilaisiin ympäristöihin. Mielestäni tämä osoitti, että opiskelijoiden mielissä oli tapahtunut selkää oppimista.

Keskiviikko 22.11.2023

Opiskelijoiden fyysisen voimankäytön tasoa testattiin tänään harjoituksessa, jossa opiskelijoiden stressitasot ja sykkeet nousivat huomattavasti harjoituksen fyysisyyden takia. Opiskelijat suorittivat kiinniottoja partiona ja kiinniotot saattoivat kestää useita minutteja kerrallaan. Kun opiskelijoiden syketaso nousee fyysisen rasituksen johdosta tilanteessa, jossa on fyysinen kamppailu meneillään, ihmisen kehossa käynnistyy sarja automaattisia fysiologisia prosesseja. Sympaattinen hermosto aktivoituu ja parasympaattinen hermosto heikkenee. Sympaattisen hermoston tarkoitus on nostaa valppauttamme ja suorituskykyä optimaaliselle tasolle selviytymisen kannalta. Parasympaattinen hermosto taas rauhoittaa ihmistä. Mikäli sympaattisen hermoston tasot nousevat liikaa, se aiheuttaa kehossa reaktioita, muun muassa syke nousee ja aistihavainnot saattavat vääristyä. Tätä tilaa kutsutaan putkinäöksi. (Andersen & Gustafsberg 2016, Tolvasen 2022, 15-16 mukaan.)

Koska kyseessä oli tänään oppimistilanne eikä mikään varsinainen näyttökoe, tuli se myös ottaa huomioon palautteenannossa opiskelijoille. Stressin ja fyysisen rasituksen aiheuttama putkinäkö vaikeuttaa tällaisessa tilanteessa palautteenantoa huomattavasti. Tähän ratkaisuna toinen opettaja kuvasi jokaisen partion suoritteen videolle. Partioille annettiin heti suorituksen jälkeen palautteet toiminnastaan, mutta putkinäön takia opiskelijat eivät välttämättä pysty sitomaan saamaansa palautetta omaan suoritukseensa, koska pahimmillaan stressin vaikutuksesta johtuen he eivät muista omasta toiminnasta juuri mitään tai muistavat sen väärin. Henkilökohtaisten palautteiden jälkeen opiskelijat jäivät vielä katsomaan omat suoritteensa uudelleen videolta ja pystyivät näin peilaamaan saamansa palautteet omaan toimintaansa, sekä pystyivät jatkamaan itsearviointia edelleen, kun saivat korjattua mielessään mahdolliset stressin aiheuttamat aistiharhat. Videodokumentointi on välttämätön tämän kaltaisessa harjoituksessa, mikäli suoritusta halutaan käyttää palautteen kautta syvempään oppimiseen.

Torstai 23.11.2023

Minun osaltani päivän opetus tapahtui fyysisen voimankäytön parissa tatamalla. Opetuksessa ollut luokka on poliisiuransa alkutaipaleella, opiskeltuaan Polamkillä vasta muutaman kuukauden. Päivän tunnit sijoittuivat myös voimankäytön opetuksessa alkupäähän. Tuntien sisältö oli melko runsas uusien asioiden suhteen ja jäinkin miettimään, että oliko kenties osalle opiskelijoista liiankin runsas.

Aikaisemmin tässä työssä jo viittasin Jylhäsalmen (2018) kirjoittamaan artikkeliin, jonka mukaan ihminen pystyy käsittelemään lyhytkestoisessa muistissa keskimäärin seitsemää asiaa kerrallaan. Lyhytkestoisesta muistista asiat siirtyvät kertaamisen kautta pitkäkestoiseen muistiin eli tapahtuu oppimista. Laskujeni mukaan tänään tunneilla opetussisällössä oli kolme isompaa uutta kokonaisuutta, jotka oli vielä pilkottu 6-7 uuteen tekniikkaan. Edellä mainitun lyhytkestoisen muistin keskimääräisen kapasiteetin perusteella siis osalta opiskelijoista on mennyt yksi tai useampi tekniikka tänään täysin ohi. Tulee ottaa huomioon, että voimankäytön opetus on vain yksi opetusaihe Polamkillä. Riippuen opiskelijoiden muusta koulupäivästä ja sen kuormittavuudesta tai muun elämän tuomista muistiärsykkeistä, tekniikoista on saattanut jäädä jopa suurin osa tarttumasta lyhytkestoiseen muistiin.

Otin asian puheeksi toisten opettajien kanssa ja heillä oli samoja havaintoja kyseisistä tunteista. Sovimme lyhytaikaiseksi ratkaisuksi, että varmistamme seuraavilla tunneilla erityisen tarkasti, että tämän päivän tuntien uudet tekniikat tulee kerrattua huolella aina sitä mukaan kuin ne toteutussuunnitelman mukaan tulee uudelleen kerrattavaksi. Pysyvämmäksi ratkaisuksi sovimme, että toteutussuunnitelman rakennetta tulee tarkastella kriittisesti vielä lähitulevaisuudessa.

Perjantai 24.11.2023

Tänään käytin työaikaani varustehuoltoihin ja koulutuskorttikokonaisuuteen. Tein valmiiksi syksyn 2024 toisen mahdollisen koulutuskortin. Lähempänä koulutusajankohtaa vastaava opettaja voi sitten valita kumpi korteista on sopivampi ja toinen korteista siirretään sitten todennäköisesti keväälle 2025, mikäli henkilökunnan koulutuksen toteutussuunnitelma ei muutu radikaalisti ennen sitä. Tein myös tämän kortin helposti muokattavaksi mahdollisesti kevään 2024 koulutuksissa nousevien koulutustarpeiden sisällyttämiseksi tälle kortille.

Yhdeksännen viikon yhteenveto

Viikon tavoitteena oli saada valmiiksi viimeiset, syksyn 2024 koulutuskortit ja niiden myötä koko koulutuskorttikokonaisuus. Onnistuin mielestäni hyvin tässä tavoitteessa. Tekemäni kaksi koulutuskorttia antavat vastaavalle opettajalle mahdollisuuden valita niistä sopivamman käytöön syksyille 2024 ja toisen hän voi käyttää myöhemmin tai olla käyttämättä. Minulle tämä ”ylimääräinen” kortin tekeminen ei aiheuttanut suurtakaan lisätyötä.

Kouluskorttien teko onnistui kokonaisuudessaan hyvin. Korttien opetussisällössä tuli huomioidua jatkuvuus ja kertaus. Yritimme sisällyttää edellisellä kerralla kerrattua tai opittua aina seuraavaankin puolivuotiskorttiin, jotta toistojen ja kertaamisen kautta koulutuspäivistä jäisi todellisuudessa jotain osallistujien pitkäkestoisempaan muistiin. Kun otetaan huomioon jo kevään 2023 kouluskortti, mitä minä en vielä ollut suunnittelemassa, niin tästä kouluskorttien kokonaisuudesta tuli vastaavan opettajan asettamien toiveiden ja tavoitteiden mukainen, eli kouluskortit toimivat hyvin sellaisenaan yksittäisinä koulutuksina, mutta muodostavat myös selkeän kokonaisuuden. Kouluskorttien pohjalta tapahtuva kouluttaminen onnistuu myös keneltä tahansa voimankäytön opettajalta, eikä näin ollen jokaisen henkilökunnan koulutuksia vetävän opettajan tarvitse enää käyttää aikaa koulutuksen suunnitteluun. Valmiilla kouluskorteilla varmistetaan myös henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen tasalaatuisuus. Kortit ovat helposti muokattavissa jokaiselle suorittajalle sopivaksi taitotasosta riippumatta, sekä muokattavissa erilaisiin harjoitus ympäristöihin sopiviksi.

3.9 Viikko 10: Opetuksen organisointi

Tämän opinnäytetyön viimeisen seurantaviikon käytän päivittäisten työtehtävieni seurantaan ja nostan niistä esille opetuksen organisointiin liittyviä asioita. Opetuksen organisointiin liittyvillä asioilla tarkoitan niitä kaikkia tukitoimia mitä suoritan, jotta itse opetustunnit sujuisivat mahdollisimman saumattomasti ja häiriöttä. Mitään varsinaista teoriapohjaa ei ole enää tälle viimeiselle viikolle. Kaikki oleellinen tietoperusta on tuotu esille jo aikaisemmin tässä työssä. Tällä viikolla minulla on yksi etäpäivä, kolme varsinaista opetuspäivää ja yksi opetuksen kehityspäivä.

Maanantai 27.11.2023

Tänään pidin etäpäivän ja tein rästiin jääneitä kirjallisia töitä. Aamupäivällä tein muutamat hienosäädöt vielä viimeisimpiin kouluskortteihin ja palautin valmiit kortit henkilökunnan koulutuksesta vastaavalle opettajalle. Huomenna olisi tarkoitus käydä hänen kanssaan palauttekeskustelu korttien onnistumisesta sekä prosessista yleensäkin.

Päivän aikana vastailin useampaan opiskelijoilta tulleeseen Wilma-viestiin. Polamkilla käytetään vielä toistaiseksi Wilma-sovellusta työn organisointiin ja järjestelyyn sekä tiedonvaihtoon ja viestimiseen. Opiskelijat laittavat lähes kaikki viestinsä Wilman kautta opettajien suuntaan. Opiskelijat ilmoittavat viesteissään poissaoloistaan, esittävät toiveita tuntijärjestelyihin tai saattavat kysellä esimerkiksi tulevien tuntien varustuksesta, mikäli se on unohtunut ilmoittaa opettajilta. Tänään vastasin eräälle opiskelijalle lyhyesti voimankäytön opetuksen järjestelystä Polamkilla hänen ruotsin kielen esitelmäänsä varten. Wilma-viestejä tulee päivittäin ja kiireellisimpiin viesteihin pyrin vastaamaan mahdollisimman pian. Vähemmän kiireellisiin viesteihin vastaan keskitetysti noin kerran viikossa.

Näissä Wilma-viesteissä opiskelijoiden suuntaan pätevät samat periaatteet kuin opettajan viestinnässä ja esiintymisessä kasvotustenkin. Pyrin pitämään viestit jämaköinä, kuitenkin empatiaa unohtamatta. Etenkin poissaolo ilmoituksissa opiskelijat kertovat hyvinkin henkilökohtaisia syitä poissaoloilleen. Näiden kohdalla on hyvä muistaa pysyä tiukkana sovitusta korvausmenettelyistä, mutta myös osoittaa sopivalla tavalla ymmärtävänsä opiskelijan syyt poissaoloille. Erona muuhun opetukseen Polamkillä voimankäytön opetuksessahan on lähtökohtaisesti oltava paikalla jokainen oppitunti.

Päivän lopuksi tarkastelin vielä viikkoa kokonaisuutena ja suunnittelin opetuksen kannalta enakoitavat asiat ja niiden toteutusaikataulut. Tänään tein valmiiksi nimelistat huomiseksi opiskelijoiden fyysisen voimankäytön osaamisen näyttökokeeseen. Kyseessä oli valmis excel-taulukkopohja, johon täytin huomisten osallistujien nimet, päivämäärät ja luokkatiedot.

Tiistai 28.11.2023

Tänään sain työkaveriltani viestin ennen työpäivän alkua, että hänen olisi lähdettävä kesken fyysisen voimankäytön tuntien hoitamaan toista työtehtävää. Hän ilmoitti tästä onneksi ajoissa, joten sain aikaa suunnitella tuntien toteutuksen. Fyysisen voimankäytön tunneillahan käytämme demonstrointia opetusmenetelmänä. Ensiksi opettaja näyttää harjoiteltavan tekniikan ja tämän jälkeen opiskelijat alkavat harjoittelemaan tekniikkaa opettajien kierrellessä antamassa henkilökohtaista palautetta suoritteista. Koska jäin yksin vetämään tunteja, demonstroin tekniikat, mutta en lähtenyt kiertelemään ympäri tatamia tarkkailemaan opiskelijoiden tekemistä, vaan olin jo ennakkoon päättänyt ottaa opiskelijat ympärilleni puoliympyrään, jolloin pystyin tarkkailemaan useampaa suoritusta kerrallaan. Myös jos havaitsin puutteita tekniikassa, en mennyt korjaamaan sitä henkilökohtaisesti, vaan paussasin kaikkien tekemisen ja korjasin virheellisen tekniikan kohdan niin, että kaikki näkivät sen. Yleensä tekniikoissa on jokin tietty kohta, joka vaatii enemmän harjoitusta ja sama tekniikkapuute toistuu useammalla opiskelijalla. Pyrin tänään näillä toimenpiteillä siis maksimoimaan opiskelijoiden saaman ohjauksen, vaikka toinen opettaja puuttuikin osan ajasta.

Iltapäivällä tarkastelimme huomisen taktiikkaharjoitusta ja huomasimme, että meille oli bukkattu sama harjoituspaikka päällekkäin toisen ryhmän kanssa. Tällaisia päällekkäisyyksiä aina välillä vahingossa tapahtuu. Päätimme varata meidän luokallemme toisen harjoituspaikan. Kävimme toisen opettajan kanssa huomisen opetussisällön läpi ja sovimme, miten sovellamme päivän harjoitteen erilaiseen ympäristöön, niin, että päivän oppimistavoite ei kärsi. Saimme mielestäni asian ratkaistua melko yksinkertaisilla sovelluksilla. Lisäksi muuttuneesta harjoituspaikasta piti ilmoittaa opiskelijoille Wilma-viestillä, jotta he osaavat tulla oikeaan paikkaan aamulla.

Keskiviikko 29.11.2023

Tämä päivä sujui erinomaisesti taktiikkaharjoituksen parissa, kiitos eilisten valmiiksi tehtyjen muutosten. Ajoittain nämä vastaavat päällekkäisyydet tai muut esteet havaitaan vasta kun opetusta pitäisi jo aloittaa. Tällöin päivän opetusta joudutaan yleensä lyhentämään ja joitain asioita jättämään pois tai siirtämään seuraavaan kertaan. Voimankäytön opetuksen päivät ovat myös suunniteltu melko täysiksi alusta loppuun. Tämä on välttämätöntä, jos nykyiset opetustavoitteet ja aiheet halutaan sisällyttää käytössä oleviin tuntimääriin. Mikäli tuntien sovitusta rakenteesta joudutaan kauheasti poikkeamaan tai siirtämään asioita seuraaville tunneille, ongelmat tahtovat kasaantua. Onneksi nyt tältä vältyttiin ja opiskelijat saivat viettää häiriöttömän ja sujuvan harjoituspäivän.

Ilmapäivän kahvitaulla tarkastelimme huomista päivää. Minun osaltani lukujärjestyksessä on ohjelmassa ammuntaa. Keskustelimme huomisen kurssin ratavastuuopettajan kanssa kurssin opiskelijoiden ammutataidoista. Voimankäytön opetuksen sisällä, virka-aseopetuksessa, jokaisella kurssilla on oma vastuuopettajansa. Tämä opettaja vetää kaikki kurssinsa virka-ase oppitunnit vaihtuvan toisen opettajan kanssa. Virka-aseen käsittelytaidot ovat yksi poliisin tärkeimmistä taidoista ja tästä syystä opetuksessa on haluttu varmistaa tällä ratavastuuopettaja systeemillä, että opiskelijat saavat mahdollisimman hyvää, yksityiskohtaista ja henkilökohtaista opetusta. Ratavastuuopettaja tunnistaa paremmin, mikäli kurssilla on henkilö tai henkilöitä, jotka tarvitsevat enemmän tukea oppimiseen, verrattuna, jos vastuuopettaja vaihtuisi jokaisella opetuskerralla.

Torstai 30.11.2023

Tämän päivän virka-aseopetus sujui jouhevasti eilisten valmisteluiden ansiosta. Olimme käyneet ennakkoon läpi kurssilta muutamat henkilöt, joiden osaamistasossa, verrattuna toisiin kurssilaisiin, oli hieman toivomisen varaan. Ratavastuuopettaja oli avannut minulle jo ennakkoon kyseisten opiskelijoiden mahdollisia ongelmakohtia, joten minulla oli ollut hyvin aikaa valmistella heille ohjeita ja neuvova, joilla edistää tai poistaa kokonaan omia ongelmakohtiaan. Saimme nostettua jokaisen näiden opiskelijan tasoa ainakin hieman ylöspäin tämän päivän tunneilla, joten päivään oli syytä olla tyytyväinen.

Kävimme tänään palautekeskustelun koulutuskortteihin liittyen henkilökunnan voimankäyttö-koulutuksesta vastaavan opettajan kanssa. Hän oli hyvin tyytyväinen korttien tasoon ja itse tekemisprosessiin. Totesimme, että yhdessä työskentely oli luontevaa ja vaivatonta, sekä koulutuskortit on järkevää tehdä jatkossakin kaikki neljä kerrallaan, jotta kokonaisuutta on helppompaa hallita. Kortteja suunniteltaessa on määriteltävä jokin haluttu kokonaistavoite tai tietty taso, jolle halutaan päästä. Kun tavoitetaso on määritelty, aletaan korteista rakentamaan nousevaa koulutusmatkaa aloitustasosta kohti haluttua tavoitetasoa.

Perjantai 1.12.2023

Tänään meillä oli viikon teemaan sopiva palaveri. Kokoonnuimme voimankäytön opetushenkilöstön kesken pohtimaan meidän taktiikkaopetuksemme sisältöä ja tuntien järjestämiseen liittyvää logistiikkaa. Tuntien sisältöihin ei tullut suuria muutoksia, mutta tuntien organisoimista ja järjestelystä syntyi hyvää keskustelua. Polamkilla aloittaa ensi vuonna noin 500 uutta opiskelijaa aikaisemman noin 400 aloittaneen sijasta. Kursseja alkaa neljä kertaa vuodessa, eli jokaiselle kurssille tulee noin 25 opiskelijaa enemmän kuin tähän asti. Kurssit on jaettu aikaisemmin vielä neljään luokkaan, jatkossa viiteen luokkaan. Näin ollen opetuksessa joudutaan varautumaan siihen, että jokainen oppitunti tulee olemaan opiskelijoiden suhteen aivan täysiä.

Voimankäytön oppitunnit on suunniteltu niin, että ne pystyy vetämään läpi 25 opiskelijan kokoiselle luokalle, kunhan kaikki etukäteisvalmistelut on tehty hyvin. Kuitenkin opiskelijamäärät oppituntien sisällä elävät jonkin verran, johtuen poissaoloista ja taas poissaolojen korvauksista. Etenkin korvaajat aiheuttavat heti tiettyjä haasteita oppitunneissa ampumaradalla ja taktiikkaopetuksessa. Ampumaradalla ei yksinkertaisesti mahdu olemaan määräänsä enempää opiskelijoita samaan aikaan, jotta harjoittelu säilyy turvallisena kaikille. Taktiikkaopetuksessa taas jokaiselle opiskelijalle pitää taata tietty määrä simulaatioharjoitus vetoja ja jokainen veto kestää palautteineen useita minutteja. Jos taktiikkaoppitunneille tulee esimerkiksi kaksi opiskelijaa korvaamaan poissaoloja, se tarkoittaa tarvetta 20 minuuttia pidemmälle oppitunnille. Kuitenkaan aikaa ei ole käytettävissä enempää vaan nämä korvaajat täytyy saada mahtumaan sovittuun lukujärjestykseen. Tämä tietysti aiheuttaa sen, että jostain pitäisi siis luopua, jotta jokaiselle opiskelijalle taataan riittävä määrä laadukasta opetusta. Nämä reunaehdot huomioiden kävimme läpi muutamien tuntien havaitut logistiset ongelmakohdat ja sovimme ratkaisut niihin.

Kymmenennen viikon yhteenveto

Tällä viikolla toin esiin varsinaista opetusta tukevia tai mahdollistavia työhöni kuuluvia tehtäviä. Nämä toimenpiteet eivät näy lukujärjestyksessäni, mutta vievät yllättävän paljon työaikaani. Nämä opetusta tukevat asiat ja tehtävät voivat olla muun muassa opetustilojen varauksiin liittyviä asioita, opetusvälineiden logistiikkaan liittyviä asioita tai esimerkiksi opetukseen osallistuvien tai poissaolijoiden asioiden hoitoa. Opiskelijoiden kanssa käytävä Wilma-viestintä vie paljon työaika ja viesteihin vastaaminen vaatii aikataulutusta.

Pyrimme kommunikoimaan ja sopimaan opetustilanteisiin liittyvistä asioista voimankäytön opettajien kesken. Yhteisopettajuusperiaatteen mukaisesti oppitunnit vedetään pääsääntöisesti useamman opettajan voimin ja myös oppituntien suunnittelu hoidetaan useamman opettajan toimesta. Opettajien kesken käytävä kommunikointi on jatkuvaa ja ennakoivaa. Asiat pyritään hoitamaan niin, että oppituntien alkaessa kaikki tunteihin vaikuttavat asiat olisi jo

huomioitu, jotta tunteihin käytettävissä oleva aika saataisiin maksimaalisesti hyödynnettyä opetustavoitteiden saavuttamiseen.

4 Yhteenveto ja johtopäätökset

Aloittaessani tämän opinnäytetyön olin työskennellyt Polamkilla viiden viikon ajan. Olin siihen mennessä ehtinyt perehtyä vasta päivittäisiin työtehtäviin, - välineisiin, - ympäristöihin ja kollegoihini. En ollut ehtinyt syventymään vielä uuden tehtäväni tuomiin uusiin vaatimuksiin. Opinnäytetyöni tavoitteena oli syventää ja dokumentoida omaa kehittymistäni voimankäytön kenttäkouluttajasta opettajaksi. Mielestäni saavutin erinomaisesti asettamani tavoitteen. Onnistuin löytämään selkeitä eroja kouluttamisen ja opettamisen välillä sekä suuntaamaan opinnäytetyön tietoperustaa opettamisen kannalta merkityksellisiin lähteisiin.

Tämän opinnäytetyön seurantaviikot etenivät ja kehittyivät samaan tahtiin oman ymmärrykseni kanssa. Tarkasteltaessa seurantaviikkoja näin jälkikäteen, niissä huomaa mielestäni oman ymmärrykseni syvällisemmän kehittymiseni. Alkuviikoissa kuvailin paljon päivittäisiä työtehtäviä yleisellä tasolla ja puolenvälin jälkeen pääsin kiinni opettamisen kannalta kaikista oleellisimpiin asioihin eli opettamisen pedagogiikkaan ja palautteenantoon sekä näiden kahden osan alueen toisistaan riippuvuuteen. Kymmenen viikon seurantajakso mahdollisti viikkojen hyvin erilaisen teemoittamisen. Viikoille osui opetuksen pedagogiikan ja palautteenannon lisäksi muun muassa työhyvinvointia tukevien tekijöiden tarkastelua, Polamkin henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskorttien tekoa sekä viestintä- ja esiintymistaitojen pohdintaa.

Viestintä- ja esiintymistaidot ovat merkittävässä roolissa niin voimankäytön opettajan tehtävässä kuin lähes missä tahansa poliisin tehtävässä. Aikaisempi, noin 13 vuoden työurani poliisissa oli muokannut esiintymiseni vähintäänkin riittävälle tasolle voimankäytön opettajan uraa ajatellen. Itselleni uutena omaksuttavana esiintymistapana ja merkittävämpänä erona opettajan ja kouluttajan viestinnän välillä on opettajan viestinnän korostunut lämminhenkisyyttä. Sopivalla empatialla ja jämäkkyydellä luodaan toimiva kombinaatio voimankäytön opettajana esiintymiseen ja viestimiseen.

Käytin yhden opinnäytetyöni seurantaviikon työtehtävääni vaikuttavien työhyvinvointia edistävien asioiden tarkasteluun. Halusin nostaa tämän teeman esille, koska se on ollut isoin ja merkittävin muutos parempaan vertailtaessa vanhaa tehtävääni valvonta- ja hälytysyksikössä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksessa nykyiseen voimankäytön opettajan virkaan Polamkilla. Hyvällä tasolla oleva työhyvinvointi vaikuttaa suoraan positiivisesti työntekijään ja työntekemiseen. Työhyvinvointi vaikuttaa myös työntekijän hyvinvointiin työn ulkopuolella, joko positiivisesti tai negatiivisesti. Työn ulkopuolella hyvinvoiva ihminen tekee todennäköisesti työnsäkin paremmin ja tehokkaammin. Työhyvinvointiin panostamisella on siis kerrannaisvaikutusta työn

tekemiseen siviilielämän kautta. Aikaisemmassa tehtävässäni ei rehellisesti panostettu juuri yhtään työhyvinvointiin, ainakaan jos sitä vertaa nykyiseen tehtävääni. Polamkilla on selkeästi ymmärretty työhyvinvoinnin suora vaikutus opettajien hyvinvointiin ja sitä kautta opetuksen laatuun.

Seurantaviikot 5-8 sisälsivät tämän opinnäytetyön sekä oman kehittymiseni kannalta tärkeimman tietoperustan. Näillä viikoilla pohdin jo valmistuneiden poliisien voimankäytön koulutusta Polamkin henkilökunnan koulutuksen kautta, Polamkin amk-opiskelijoiden voimankäyttö opetusta ja siinä käytettäviä opetusmenetelmiä, sekä palautteenantoa ja sen sidonnaisuutta oppimiseen. Sisäistin paljon tietoa opetusmenetelmistä ja niiden käyttötarkoituksesta. Polamkin voimankäytön opetuksessa käytetään paljon erilaisia opetusmenetelmiä ja niiden yhdistelmiä riippuen opetusaiheesta, opetettavasta ryhmästä ja opetusympäristöstä. Aikaisemmin urallani kouluttajana toimiessani en miettinyt koulutustilaisuuksien pedagogiikkaa. Koulutettavat asiat tarjoiitiin kouluttajalle itselleen sopivimmalla tavalla. Tärkeintä oli saada koulutuspidettyä, ja koulutettavien oppiminen jäi paljolti heidän itsensä kontolleen. Tämän opinnäytetyön kautta ymmärsin opetuksen oppimislähtöisyyden. Jos kouluttajana oli tärkeintä saada lain edellyttämät ylläpitokoulutukset pidettyä, nyt tärkeintä on opiskelijoiden oppimisen mahdollistaminen ja tukeminen, heille sopivimmalla tavalla, kuitenkin turvallisuustekijät huomioiden.

Opinnäytetyön myötä palautteen merkitys opettamisen työvälineenä on auennut enemmän itselleni. Samoin kuin opetusmenetelmiä, myös palautteenantotapoja on useita erilaisia ja samalla lailla nekin ovat sidonnaisia opetettavaan asiaan, opetusmenetelmään, opiskelijoihin ja harjoitusympäristöön. On olennaista tunnistaa tehokkain ja sopivin tapa kulloisellekin oppitunnille. Palaute toimii mielestäni opettajan työkaluna saattaa haluttu oppimistavoite tai aihe ymmärrettävään muotoon opiskelijalle, jotta oppimisprosessi tehostuu, syvenee ja ohjautuu oikeille urille.

Tein tämän opinnäytetyön osana Polamkille henkilökunnan voimankäyttökoulutuksen koulutuskortit syksyille 2023, keväälle 2024 ja syksyille 2024. Yksi koulutuskortti sisälsi siis aina yhden koulutuspäivän aiheen, oppimistavoitteen, vaadittavat varusteet, turvallisuusseikat, harjoituksen pitopaikan ja lyhyen kuvauksen harjoitteista aukikirjoitettuna. Koulutuskorttien tekoa ohjasi voimankäytön koulutusta ja opettamista ohjaava lainsäädäntö, Polamkin Opetussuunnitelma (2022-2024), Polamkin henkilökunnan koulutuksen toteutussuunnitelma sekä henkilökunnan koulutuksesta vastaavan opettajan toiveet ja ideat toteutuksen suhteen. Näiden raamien sisällä sain vapaasti suunnitella koulutuspäivät. Sovimme vastaavan opettajan kanssa, että teen kortit vuoden 2024 loppuun asti. Aikaisemmin kortit on tehty aina yksi kerrallaan. Tavoitteena oli luoda koulutuskorttikokonaisuus, jossa on selkeä nouseva jatkumo harjoitteissa ja oppimistavoitteissa. Tämä kokeilu onnistui erinomaisesti ja vastaava opettaja oli palautteen perusteella hyvin tyytyväinen tekemiini kortteihin yksittäisinä koulutuksina,

sekä kokonaisuutena. Palautekeskustelussa totesimme, että tästä tehdään jatkossa pysyvä toimintatapa koulutuskorttien tekoon. Henkilökunnan koulutuksen toteutussuunnitelma on voimassa aina kaksi vuotta kerrallaan ja jatkossa kun uusi toteutussuunnitelma vahvistetaan, tehdään sen pohjalta koulutuskortit koko suunnitelman voimassaoloajalle.

Aloittaessani tämän päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön, ei odotukseni sen osalta ollut kovinkaan korkealla. Opinnäytetyön tekeminen tuntui aluksi vain tutkintoani varten suoritettavalta pakolliselta työltä. Näin jälkikäteen voin onnekseni kuitenkin todeta, että opinnäytetyö antoi minulle paljon ammatillisesti. Se auttoi ymmärtämään paremmin minun tehtäväni kannalta oleellisia asioita, erilaisia opetusmenetelmiä ja palautteenantotapoja, sekä etenkin herätti kiinnostukseni tutkia ja opiskella näitä asioita enemmän. Minulla heräsikin ajatus, että voisiko tulevaisuudessa uuteen tehtävään tapahtuva perehdytys olla jotain tällaista päiväkirjamuotoista omaan tehtäväänsä syventymistä, ennemmin kuin nykytuotoinen listaus, mistä löytyy toimistotarvikkeita tai missä huoneissa istuu mikäkin päällikkö.

Lähteet

- Alaniska H., Hurskainen J., Kähkönen T., Maikkola M., Pihlaja J. & Tauriainen T.-M. 2023. Pedagogisia malleja. Verkkojulkaisu. Viitattu 8.11.2023. <https://www.oamk.fi/c5/fi-les/2515/7173/0994/pedagogisiamalleja.pdf>
- Aula M. 2018. Vertaispalaute tieteellisessä viestinnässä - Opiskelijoiden antama palaute ja kokemukset saadusta palautteesta. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Viitattu 15.11.2023. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/d59c4724-0938-402f-bdd1-89b897a4c21b/content>
- Harvard University 2023. Flipped Classrooms. The Derek Bok Center for Teaching and Learning. Viitattu 31.10.2023. <https://bokcenter.harvard.edu/flipped-classrooms>
- Jylhäsalmi A. 2018. Tehoa opiskeluun! Tietoutta ja käytännön vinkkejä opiskelun tueksi. Viitattu 25.10.2023. <https://oppa.onedu.fi/zine/31/article-984>
- Kankainen T. 2020. Opettajan verbaalinen palautteenanto opetuksessa. Minkälaista se on ja mihin se kohdistuu? Pro gradu-tutkielma. Helsingin yliopisto. Viitattu 13.11.2023. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/d4c3fac9-b65a-49ee-bc66-7e9205605411/content>
- Koho N., Leppälä J., Mustonen E. & Niemelä T. 2014. VERTAISOPPIMISEN MONET MUODOT KORKEAKOULUOPETUKSESSA. Kirjallisuuskatsaus. Viitattu 1.11.2023. https://blogs.helsinki.fi/viikinopet/files/2014/10/Vertaisoppimisen_monet_muodot_korkeakouluopetuksessa_17-29.pdf
- Laki poliisin hallinnosta 110/1992. Viitattu 4.10.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920110#P15h>
- Oamk 2023a. Opetusmenetelmät opetuksen monipuolistajana. Tekemällä oppiminen. Viitattu 24.10.2023. <http://www.oamk.fi/amok/oppimat/LO/Opetusmenetelmat06a/html/tekemalla.html>
- Oamk 2023b. Opetusmenetelmät opetuksen monipuolistajana. Demonstraatio. Viitattu 2.11.2023. <http://www.oamk.fi/amok/oppimat/LO/Opetusmenetelmat06a/html/demonstraatio.html>
- Oamk 2023c. Opetusmenetelmät opetuksen monipuolistajana. Luento. Viitattu 6.11.2023. <https://www.oamk.fi/amok/oppimat/LO/Opetusmenetelmat/html/luento.html>

Ohjaan.fi 2023. Palaute edistää oppimista. Viitattu 13.11.2023. <https://ohjaan.fi/ohjaamme/palaute-edistaa-oppimista/>

Opinvoimala 2023a. Opiskelustrategiat ja -tekniikat. Viitattu 25.10.2023. <https://opinvoimala.fi/sivu/opiskelustrategiat-ja-tekniikat>

Opinvoimala 2023b. Oppiminen on aktiivista ajattelua. Viitattu 25.10.2023. <https://www.opinvoimala.fi/sivu/2.2-oppiminen-on-aktiivista-ajattelua>

Opiskelukoulu 2023. Aikavälikertaus-Kertaa kuin pro. Viitattu 25.10.2023. <https://opiskelukoulu.fi/aikavalikertaus/>

Peda.net 2023. Oppiminen ja opiskelutekniikat. Viitattu 25.10.2023. <https://peda.net/kankaan%C3%A4%C3%A4/ky/opinto-ohjaus/ojo>

Polamk Opetussuunnitelma 2022-2024. Poliisiammattikorkeakoulu. <https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Poliiisi-amk-opetussuunnitelma.pdf/>

Poliisi 2023. Poliisin arvot. <https://poliisi.fi/poliisin-arvot>

Poliisiammattikorkeakoulu 2023. Tehtävät ja organisaatio. <https://polamk.fi/tehtavat-ja-organisaatio>

Poliisilaki 872/2011. Viitattu 4.10.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110872#L2P17>

Polvi M. 2015. Palautteen merkitys oppimisen edistäjänä yliopisto-opiskelijoiden näkemyksen valossa. Pro gradu -tutkielma. Lapin yliopisto. Viitattu 14.11.2023. <https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/62121/Polvi.Marianna.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Pulakka J. 2019. POLIISIPÄÄLLYSTÖN ESIINTYMISTAITOT. Nonverbaalinen viestintä ja psyykinen vireytyminen karismaattisessa asiantuntijaesiintymisessä. Opinnäytetyö YAMK. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/263133/JaniPulakkaONty%C3%B6.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Rikoslaki 39/1889. Viitattu 4.10.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001#L4>

Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämistä 245/2015. Viitattu 4.10.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150245#Pidm46494958620352>

Tieteen termipankki 2023. Pedagogiikka. Viitattu 24.10.2023. <https://tieteentermi-pankki.fi/wiki/Kasvatustieteet:pedagogiikka>

Tolvanen J. 2022. ”Jos sä nyt joka päivä järkytyt, niin sä oot väärässä paikassa” VATI-poliisien resilienssin rakentuminen poliisiorganisaation käytännöissä. Pro gradu -tutkielma. Lapin yliopisto. Viitattu 22.11.2023. https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/65022/Tolvanen_Janina.pdf?sequence=1

Työterveyslaitos. Työhyvinvointi ja työkyky. Viitattu 16.10.2023. <https://www.ttl.fi/teemat/tyohyvinvointi-ja-tyokyky>

Valtioneuvoston asetus poliisista 1080/2013. Viitattu 4.10.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131080#Pidm46494959262720>

Valtiovarainministeriö 2023. Työajat. Viitattu 19.10.2023. <https://vm.fi/valtio-tyonantaja/virka-ja-tyoehdot-henkilostohallinnon-asiakirjat/tyoajat>

Julkaisemattomat lähteet

Kuntoliikunta ja kilpaurheilu poliisihallinnossa POL-2017-21571, 2022. Määräys.

Kuviot

Kuvio 1: Poliisin organisaatiokaavio (Poliisiammattikorkeakoulu 2023).....	7
Kuvio 2: Poliisiammattikorkeakoulun organisaatiokaavio (Poliisiammattikorkeakoulu 2023)	7
Kuvio 3: Työkykytalo (Työterveyslaitos 2023)	27
Kuvio 4: Unohtamiskäyrä (Opiskelukoulu 2023.)	30